

III

(Inne akty)

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA

nr 407/13/COL

z dnia 23 października 2013 r.

zmieniająca po raz 90. zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa poprzez wprowadzenie nowego rozdziału dotyczącego pomocy regionalnej na lata 2014–2020 oraz przedłużenie okresu ważności rozdziałów dotyczących krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 i kryteriów szczegółowej oceny pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych

URZĄD NADZORU EFTA („URZĄD”),

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG”), w szczególności jego art. 61–63 oraz protokół 26,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości („porozumienie o nadzorze i Trybunale”), w szczególności jego art. 24 i art. 5 ust. 2 lit. b),

A TAKŻE MAJĄC NA UWADZE, CO NASTĘPUJE:

Zgodnie z art. 24 porozumienia o nadzorze i Trybunale Urząd wprowadza w życie postanowienia Porozumienia EOG dotyczące pomocy państwa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b) porozumienia o nadzorze i Trybunale Urząd wydaje zawiadomienia oraz wskazówki w kwestiach objętych Porozumieniem EOG, jeżeli porozumienie to lub porozumienie o nadzorze i Trybunale wyraźnie tak stanowi lub jeśli Urząd uznaje to za konieczne.

W dniu 28 czerwca 2013 r. Komisja Europejska przyjęła wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 ⁽¹⁾.

Wytyczne te mają również znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Należy zapewnić jednolite stosowanie zasad EOG w zakresie pomocy państwa w całym Europejskim Obszarze Gospodarczym zgodnie z celem jednorodności ustalonym w art. 1 Porozumienia EOG.

Zgodnie z pkt II części „OGÓLNE” znajdującej się na stronie 11 załącznika XV do Porozumienia EOG Urząd przyjmuje, po konsultacji z Komisją, akty prawne odpowiadające tym, które przyjęła Komisja Europejska,

PO KONSULTACJI z Komisją Europejską,

PO KONSULTACJI z państwami EFTA pismem z dnia 2 sierpnia 2013 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W wytycznych w sprawie pomocy państwa wprowadza się zmianę poprzez wprowadzenie nowego rozdziału dotyczącego pomocy regionalnej na lata 2014–2020. Nowy rozdział ustanawia się w załączniku I do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Okres obowiązywania rozdziałów dotyczących krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 oraz kryteriów szczegółowej oceny pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych przedłuża się do dnia 30 czerwca 2014 r.

Artykuł 3

Jedynie wersja niniejszej decyzji w języku angielskim jest autentyczna.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 października 2013 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Oda Helen SLETNES

Przewodniczący

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY

Członek Kolegium

_____

WYTYCZNE W SPRAWIE POMOCY REGIONALNEJ NA LATA 2014–2020

WPROWADZENIE

- 1) Zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) i art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG Urząd Nadzoru EFTA („Urząd”) może uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa na wspieranie rozwoju gospodarczego niektórych regionów na terenie EOG znajdujących się w niekorzystnym położeniu ⁽¹⁾. Ten rodzaj pomocy państwa znany jest jako pomoc regionalna.
- 2) W niniejszych wytycznych Urząd określa warunki, na jakich pomoc regionalną można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, oraz ustala kryteria określania obszarów spełniających warunki, o których mowa w art. 61 ust. 3 lit. a) i art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG ⁽²⁾.
- 3) Głównym celem kontroli pomocy państwa w obszarze pomocy regionalnej jest dopuszczenie pomocy dla celów rozwoju regionalnego przy jednoczesnym zapewnieniu równych warunków poszczególnym państwom EOG, aby uniknąć sytuacji, w której prześcigałyby się one w przyznawaniu dotacji, co może mieć miejsce, gdy państwa EOG próbują przyciągnąć przedsiębiorstwa do znajdujących się w niekorzystnym położeniu obszarów EOG lub je w nich zatrzymać. Kontrola ta ma także służyć ograniczeniu wpływu pomocy regionalnej na wymianę handlową i konkurencję do niezbędnego minimum.
- 4) Cel rozwoju geograficznego odróżnia pomoc regionalną od innych form pomocy, takich jak pomoc na badania, rozwój i innowacje, pomoc na zatrudnienie, na szkolenia, energetykę lub na ochronę środowiska, przed którymi stawia się inne cele leżące we wspólnym interesie zgodnie z art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG. W pewnych okolicznościach w odniesieniu do tych innych rodzajów pomocy dozwolone mogą być wyższe intensywności pomocy, jeżeli pomoc jest przyznawana przedsiębiorstwom z siedzibą w regionach w niekorzystnym położeniu w uznaniu napotykanym przez nie określonych trudności ⁽³⁾.
- 5) Pomoc regionalna może być skuteczna jedynie wówczas, gdy jest stosowana oszczędnie i proporcjonalnie oraz skupia się na najmniej uprzywilejowanych regionach EOG ⁽⁴⁾. W szczególności dopuszczalne pułapy pomocy winny odzwierciedlać wagę problemów mających wpływ na rozwój przedmiotowych regionów. Ponadto korzyści z pomocy pod względem rozwoju mniej uprzywilejowanego regionu muszą przeważać nad wynikającym z jej zastosowania zakłóceniem konkurencji ⁽⁵⁾. Znaczenie przykładane do pozytywnych skutków osiągniętych dzięki pomocy może zmieniać się w zależności od rodzaju odstępstwa stosowanego zgodnie z art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG, w ten sposób, że większe zakłócenia konkurencji dopuszczają się w przypadku najmniej uprzywilejowanych regionów objętych przepisami art. 61 ust. 3 lit. a) niż w przypadku tych podlegających art. 61 ust. 3 lit. c) ⁽⁶⁾.
- 6) Pomoc regionalna może skutecznie wspierać rozwój gospodarczy regionów znajdujących się w niekorzystnym położeniu tylko wówczas, gdy przyznaje się ją w celu zachęcenia do dodatkowych inwestycji lub aktywności gospodarczej na tych obszarach. W niektórych, bardzo ograniczonych i właściwie określonych przypadkach ograniczenia danego obszaru pod względem przyciągania lub utrzymania działalności gospodarczej mogą być na tyle poważne lub stałe, że sama pomoc inwestycyjna może nie wystarczyć do pobudzenia rozwoju tego obszaru. Tylko w takich przypadkach regionalną pomoc inwestycyjną można uzupełnić regionalną pomocą operacyjną niezwiązaną z inwestycją.
- 7) W komunikacie z dnia 8 maja 2012 r. ⁽⁷⁾ dotyczącym unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa Komisja Europejska ogłosiła trzy cele unowocześnienia kontroli pomocy państwa:
  - a) pobudzenie trwałego, inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego na konkurencyjnym rynku wewnętrznym;

⁽¹⁾ Obszary kwalifikujące się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG, zwane zazwyczaj obszarami „a”, zwykle znajdują się w bardziej niekorzystnym położeniu w EOG pod względem rozwoju gospodarczego. Obszary kwalifikujące się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG, zwane obszarami „c”, także znajdują się w niekorzystnym położeniu, lecz w mniejszym stopniu. Ze względu na względnie wysokie PKB na mieszkańca w państwach EFTA żaden region nie kwalifikuje się obecnie do odstępstwa na mocy art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG.

⁽²⁾ Niniejsze wytyczne odpowiadają komunikatowi Komisji zawierającemu wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 („wytyczne Komisji”), przyjętemu w dniu 28 czerwca 2013 r. (Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1.)

⁽³⁾ Dodatki regionalne do pomocy przyznawanej w takich celach nie są zatem uważane za pomoc regionalną.

⁽⁴⁾ Każde państwo EFTA może określić te obszary w mapie pomocy regionalnej w oparciu o warunki podane w sekcji 5.

⁽⁵⁾ Zob. w tym kontekście wyrok w sprawie 730/79 Philip Morris, Rec. 1980, s. 2671, pkt 17, oraz wyrok w sprawie C 169/95 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. 1997, s. I-148, pkt 20.

⁽⁶⁾ Zob. w tym kontekście wyrok w sprawie T-380/94 AUIFFASS i AKT przeciwko Komisji, Rec. 1996, s. II-2169, pkt 54.

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów — Unowocześnienie innej polityki w dziedzinie pomocy państwa, COM(2012) 209 final.

- b) skupienie uwagi Komisji w działaniach kontrolnych prowadzonych *ex ante* na sprawach mających największy wpływ na rynek wewnętrzny, przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy z państwami członkowskimi UE w zakresie egzekwowania reguł pomocy państwa;
- c) optymalizacja reguł i skrócenie czasu podejmowania decyzji.
- 8) W komunikacie wezwano w szczególności do wspólnego podejścia do zmiany różnych wytycznych i ram prawnych w celu wzmocnienia rynku wewnętrznego, promowania większej skuteczności wydatków publicznych poprzez lepsze wykorzystanie pomocy państwa do osiągania celów leżących we wspólnym interesie oraz bardziej dogłębną analizę efektu zachęty, aby ograniczyć pomoc do minimum oraz uniknąć potencjalnie negatywnego wpływu pomocy państwa na konkurencję i wymianę handlową. Urząd przyjmuje takie samo stanowisko. Warunki zgodności określone w niniejszych wytycznych oparto na tych wspólnych zasadach oceny; mają one zastosowanie do zgłoszonych programów pomocy i do pomocy indywidualnej.

1. ZAKRES I DEFINICJE

1.1. ZAKRES POMOCY REGIONALNEJ

- 9) Pomocy regionalnej na rzecz sektorów żelaza i stali ⁽⁸⁾ i włókien syntetycznych ⁽⁹⁾ nie uważa się za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 10) Urząd stosuje zasady określone w niniejszych wytycznych do pomocy regionalnej we wszystkich obszarach działalności gospodarczej wchodzących w zakres Porozumienia EOG ⁽¹⁰⁾ z wyjątkiem sektora transportu ⁽¹¹⁾, który podlega specjalnym zasadom określonym w szczególnych instrumentach prawnych, które mogą wprowadzać częściowe lub całkowite odstępstwa od niniejszych wytycznych. Urząd stosuje niniejsze wytyczne do przetwarzania produktów rolnych na produkty nierolne i do wprowadzenia ich do obrotu.
- 11) Niniejszych wytycznych nie stosuje się w odniesieniu do pomocy państwa przyznawanej portom lotniczym ⁽¹²⁾ lub w sektorze energetycznym ⁽¹³⁾.
- 12) Regionalna pomoc inwestycyjna na rzecz sieci szerokopasmowych może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli — oprócz warunków ogólnych określonych w niniejszych wytycznych — spełnia następujące warunki szczególne: (i) pomoc została przyznana wyłącznie obszarom, na których nie ma sieci tej samej kategorii (albo podstawowych sieci szerokopasmowych, albo dostępu nowej generacji) i na których powstanie takich sieci w najbliższej przyszłości jest mało prawdopodobne; (ii) dotowany operator sieci oferuje aktywny i pasywny dostęp hurtowy na sprawiedliwych i niedyskryminacyjnych warunkach, z możliwością skutecznego i pełnego dostępu; (iii) pomoc jest przyznawana w oparciu o konkurencyjne procedury wyboru zgodnie z pkt 74 lit. c) i d) wytycznych Urzędu w sprawie pomocy państwa dla sieci szerokopasmowych ⁽¹⁴⁾.
- 13) Regionalna pomoc inwestycyjna na rzecz infrastruktury naukowo-badawczej ⁽¹⁵⁾ może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli — oprócz warunków ogólnych określonych w niniejszych wytycznych — przyznanie pomocy jest uzależnione od udostępnienia przedmiotowej infrastruktury na przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach.
- 14) Ograniczenia regionalne pod względem inwestycji lub utrzymania działalności gospodarczej na mniej rozwiniętych obszarach mają zwykle większy wpływ na kondycję małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) niż dużych przedsiębiorstw. Po pierwsze, duże przedsiębiorstwa mogą łatwiej uzyskać kapitał i pożyczki na rynkach światowych i nie stykają się w tak dużym stopniu z koniecznością korzystania z bardziej ograniczonej oferty usług finansowych dostępnych w danym regionie w niekorzystnym położeniu. Po drugie, inwestycje prowadzone przez

⁽⁸⁾ Zgodnie z definicją zawartą w załączniku II.

⁽⁹⁾ Zgodnie z definicją zawartą w załączniku II a).

⁽¹⁰⁾ W związku z wygaśnięciem w dniu 31 grudnia 2013 r. wytycznych Urzędu dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego (Dz.U. L 31 z 31.1.2013, s. 77 oraz Suplement EOG nr 7 z 31.1.2013, s. 1) niniejsze wytyczne obejmują również pomoc regionalną dla przemysłu stoczniowego. Wszystkie wytyczne Urzędu są dostępne pod adresem: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽¹¹⁾ Transport oznacza transport pasażerski powietrzny, morski, drogowy, kolejowy i wodny śródlądowy albo towarowy transport zarobkowy.

⁽¹²⁾ Zob. wytyczne Urzędu w sprawie pomocy dla sektora lotnictwa (Dz.U. L 124 z 23.5.1996, s. 41–52) odwołujące się do wytycznych Wspólnoty dotyczących stosowania art. 92 i 93 Traktatu WE oraz art. 61 Porozumienia EOG do pomocy państwa w sektorze lotnictwa (Dz.U. C 350 z 10.12.1994, s. 5) oraz wytyczne Urzędu dotyczące finansowania portów lotniczych i pomocy państwa na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych oferujących przeloty z regionalnych portów lotniczych (Dz.U. L 62 z 6.3.2008, s. 30 oraz Suplement EOG nr 12 z 6.3.2008, s. 3), ze zmianami lub zastąpienie.

⁽¹³⁾ Urząd będzie oceniać zgodność pomocy państwa na rzecz sektora energetycznego na postawie przyszłych wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz sektora energetycznego i na ochronę środowiska, zmieniających obecne wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska, w których uwzględnione zostaną szczególne utrudnienia występujące na obszarach objętych pomocą.

⁽¹⁴⁾ Wytyczne w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych, dotychczas nieopublikowane. Wszystkie wytyczne Urzędu są dostępne pod adresem: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽¹⁵⁾ Zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniu Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC) (Dz.U. L 206 z 8.8.2009, s. 1), stosowanym w EOG na mocy protokołu 31 do Porozumienia EOG zgodnie z wytycznymi Urzędu w sprawie pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz.U. L 305 z 19.11.2009, s. 1 i Suplement EOG nr 60 z 19.11.2009, s. 1).

duże przedsiębiorstwa mogą prowadzić do korzyści skali, które redukują koszty początkowe specyficzne dla danej lokalizacji i pod wieloma względami nie są związane z regionem, w którym prowadzona jest inwestycja. Po trzecie, duże przedsiębiorstwa prowadzące inwestycje zwykle dysponują znaczną siłą przetargową wobec władz, co może prowadzić do przyznania pomocy bez należytego uzasadnienia. Istnieje wreszcie prawdopodobieństwo, że duże przedsiębiorstwa są liczącymi się uczestnikami danego rynku, w związku z czym inwestycja, na którą przyznano pomoc, może zakłócić konkurencję i wymianę handlową na rynku wewnętrznym.

- 15) Pomoc regionalna na rzecz dużych przedsiębiorstw przeznaczona na inwestycje prawdopodobnie nie wywoła efektu zachęty, nie może więc zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG, chyba że jest to pomoc przyznana na inwestycję początkową, która zapoczątkuje nową działalność gospodarczą na danym obszarze ⁽¹⁶⁾, albo na zróżnicowanie działalności istniejących zakładów w kierunku nowych produktów lub innowacyjnych procesów.
- 16) Pomoc regionalna mająca na celu ograniczenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa stanowi pomoc operacyjną i nie zostanie uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, chyba że jest przyznawana w celu usunięcia specyficznych lub stałych utrudnień, z jakimi zmagają się przedsiębiorstwa w regionach w niekorzystnym położeniu. Pomoc operacyjną można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli jej celem jest ograniczenie pewnych specyficznych trudności napotykanych przez MŚP na obszarach znajdujących się w szczególnie niekorzystnym położeniu objętych zakresem art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG albo zapobieganie wyludnianiu lub ograniczanie wyludnienia na bardzo słabo zaludnionych obszarach.
- 17) Pomocy operacyjnej przyznawanej przedsiębiorstwom, których główna działalność wchodzi w zakres sekcji K „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” w statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE ⁽¹⁷⁾ Rev. 2 ⁽¹⁸⁾, lub przedsiębiorstwom, które prowadzą działalność w ramach grupy przedsiębiorstw i których główna działalność wchodzi w zakres klas 70.10 „Działalność firm centralnych (head office)” i 70.22 „Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, pozostałe” klasyfikacji NACE Rev. 2, nie uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 18) Pomocy regionalnej nie można również przyznawać przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji zgodnie z definicją do celów niniejszych wytycznych zawartą w wytycznych Urzędu dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw ⁽¹⁹⁾, ze zmianami lub zastąpieniami.
- 19) Oceniając pomoc regionalną przyznaną przedsiębiorstwu, którego dotyczy nieuregulowany nakaz odzyskania środków wynikający z wcześniejszej decyzji Urzędu uznającej pomoc za niezgodną z prawem i ze wspólnym rynkiem, Urząd uwzględni kwotę nieodzyskanej pomocy ⁽²⁰⁾.

1.2. DEFINICJE

- 20) Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:
  - a) „obszary »a«” oznaczają te obszary określone w mapie pomocy regionalnej, do których mają zastosowanie postanowienia art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG; „obszary »c«” oznaczają te obszary określone w mapie pomocy regionalnej, do których mają zastosowanie postanowienia art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG;
  - b) „pomoc *ad hoc*” oznacza pomoc przyznawaną poza programem pomocy;
  - c) „dostosowana kwota pomocy” oznacza maksymalną dopuszczalną kwotę pomocy dla dużych projektów inwestycyjnych obliczaną według następującego wzoru:

$$\text{maksymalna kwota pomocy} = R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$$

gdzie: R to maksymalna intensywność pomocy obowiązująca w danym obszarze, z wyłączeniem zwiększonej intensywności pomocy dla MŚP; B to część kosztów kwalifikowalnych między 50 mln EUR a 100 mln EUR; C to część kosztów kwalifikowalnych powyżej 100 mln EUR;

⁽¹⁶⁾ Zob. pkt 20 lit. i).

⁽¹⁷⁾ NACE to skrót od francuskiego tytułu „Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes” (statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej). NACE stosuje się do statystycznej kwalifikacji działalności gospodarczej w UE.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 107 z 28.4.2005, s. 28; obowiązywanie wytycznych przedłużono Dz.U. L 48 z 25.2.2010, s. 27 oraz decyzją Urzędu nr 438/12/COL z dnia 28 listopada 2012 r. zmieniającą po raz osiemdziesiąty szósty zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa (Dz.U. L 190 z 11.7.2013, s. 91 i Suplement EOG nr 40 z 11.7.2013, s. 15). Jak wyjaśniono w pkt 19 tych wytycznych, ze względu na fakt, że samo dalsze istnienie przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji jest niepewne, takie przedsiębiorstwo nie może być uznawane za odpowiednie narzędzie służące celom polityki publicznej aż do czasu zapewnienia jego rentowności.

⁽²⁰⁾ Zob. w tym kontekście wyrok w sprawach połączonych T-244/93 i T-486/93 TWD Textilwerke Deggendorf GmbH przeciwko Komisji, Rec.1995, s. II-02265.

- d) „data przyznania pomocy” oznacza datę zobowiązania się w sposób prawnie wiążący przez państwo EFTA do przyznania pomocy, na którą to datę można powołać się przed sądem krajowym;
- e) „koszty kwalifikowalne” oznaczają, na potrzeby pomocy inwestycyjnej, rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z inwestycją początkową lub kosztami wynagrodzenia;
- f) „ekwiwalent dotacji brutto” oznacza zdyskontowaną wartość pomocy wyrażoną jako odsetek zdyskontowanej wartości kosztów kwalifikowalnych, obliczoną w momencie przyznania pomocy na podstawie stopy referencyjnej obowiązującej w tym dniu;
- g) „pomoc indywidualna” oznacza pomoc przyznaną w ramach programu albo w trybie *ad hoc*;
- h) „inwestycja początkowa” oznacza:
- (i) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne związaną z:
    - utworzeniem nowego zakładu,
    - zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,
    - dywersyfikacją produkcji zakładu na produkty dotąd niewytwarzane przez ten zakład, lub
    - zasadniczą zmianą dotyczącą całościowego procesu produkcyjnego w istniejącym zakładzie, lub
  - (ii) nabycie aktywów związanych bezpośrednio z zakładem, jeśli zakład został zamknięty lub zostałyby zamknięte, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym nabywcą jest inwestor niezwiązany ze sprzedawcą. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji początkowej;
- i) „inwestycja początkowa na rzecz nowej działalności gospodarczej” oznacza:
- (i) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne związaną z:
    - utworzeniem nowego zakładu, lub
    - dywersyfikacją działalności zakładu, pod warunkiem że nowa działalność nie jest taka sama jak działalność poprzednio prowadzona w danym zakładzie lub podobna do takiej działalności, lub
  - (ii) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięte, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym nabywcą jest inwestor niezwiązany ze sprzedawcą, pod warunkiem że nowa działalność, która ma być prowadzona z wykorzystaniem nabytych aktywów, nie jest taka sama jak działalność prowadzona w zakładzie przed nabyciem bądź podobna to takiej działalności;
- j) „wartości niematerialne i prawne” oznaczają aktywa nabyte w wyniku transferu technologii takie jak prawa patentowe, licencje, *know-how* lub nieopatentowaną wiedzę techniczną;
- k) „tworzenie miejsc pracy” oznacza wzrost netto liczby pracowników w danym zakładzie w porównaniu ze średnią z poprzednich 12 miesięcy; od liczby utworzonych miejsc pracy należy odjąć liczbę miejsc pracy zlikwidowanych w tym samym okresie;
- l) „duży projekt inwestycyjny” oznacza inwestycję początkową, której koszty kwalifikowalne, obliczane z zastosowaniem cen i kursów wymiany w dniu przyznania pomocy, przekraczają 50 mln EUR;
- m) „maksymalna intensywność pomocy” oznacza intensywność pomocy dla dużych przedsiębiorstw wyrażoną jako ekwiwalent dotacji brutto, określoną w podsekcji 5.4 niniejszych wytycznych i odzwierciedloną we właściwej mapie pomocy regionalnej;
- n) „próg powodujący obowiązek zgłoszenia” oznacza kwotę pomocy przekraczającą progi określone w poniższej tabeli:

Intensywność pomocy	Próg powodujący obowiązek zgłoszenia
10 %	7,5 mln EUR
15 %	11,25 mln EUR

Intensywność pomocy	Próg powodujący obowiązek zgłoszenia
25 %	18,75 mln EUR
35 %	26,25 mln EUR
50 %	37,5 mln EUR

- o) „liczba pracowników” oznacza liczbę rocznych jednostek roboczych (RJR), tj. liczbę pracowników zatrudnionych na pełnym etacie w ciągu jednego roku; pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin oraz zatrudnionych do pracy sezonowej uwzględnia się w ułamkach RJR;
- p) „pomoc operacyjna” oznacza pomoc na ograniczenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa, które nie są związane z inwestycją początkową. Obejmuje to takie kategorie kosztów, jak koszty zatrudnienia, materiałów, zamówionych usług, komunikacji, energii, konserwacji, czynszu, administracji itp., ale z wyłączeniem kosztów amortyzacji i kosztów finansowania, jeśli były one uwzględnione w ramach kosztów kwalifikowalnych przy przyznawaniu regionalnej pomocy inwestycyjnej;
- q) „mapa pomocy regionalnej” oznacza listę obszarów określonych przez państwo EFTA zgodnie z warunkami przedstawionymi w niniejszych wytycznych i zatwierdzonych przez Urząd;
- r) „taka sama lub podobna działalność” oznacza działalność wchodzącą w zakres tej samej klasy (czterocyfrowy kod numeryczny) w statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2;
- s) „pojedynczy projekt inwestycyjny” oznacza każdą inwestycję początkową rozpoczętą przez tego samego beneficjenta (na poziomie grupy) w okresie trzech lat od dnia rozpoczęcia prac nad inną inwestycją objętą pomocą w tym samym regionie statystycznym ⁽²¹⁾ na poziomie 3;
- t) „MŚP” oznacza przedsiębiorstwa, które spełniają warunki określone w wytycznych Urzędu z dnia 19 kwietnia 2006 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw ⁽²²⁾;
- u) „rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją albo pierwsze wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów oraz prac przygotowawczych, takich jak uzyskiwanie zezwoleń i wykonywanie wstępnych studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac. W przypadku przejęć „rozpoczęcie prac” stanowi moment nabycia aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem;
- v) „obszary słabo zaludnione” oznaczają obszary określone przez dane państwo EFTA zgodnie z pkt 149 zdanie pierwsze i drugie niniejszych wytycznych;
- w) „rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają aktywa w postaci gruntów, budynków i instalacji, maszyn i urządzeń;
- x) „obszary bardzo słabo zaludnione” oznaczają regiony statystyczne na poziomie 2 w przypadku Norwegii i na poziomie 3 w przypadku Islandii o gęstości zaludnienia mniejszej niż 8 mieszkańców na km² (na podstawie danych Eurostatu dotyczących gęstości zaludnienia za 2010 r.) lub części takich regionów statystycznych określone przez zainteresowane państwo EFTA zgodnie z pkt 149 zdanie trzecie niniejszych wytycznych;
- y) „koszty wynagrodzenia” oznaczają całkowite koszty, jakie beneficjent pomocy faktycznie ponosi z tytułu przedmiotowego zatrudnienia, na które składają się wynagrodzenie brutto przed opodatkowaniem oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne i koszty opieki nad dziećmi i nad rodzicami w pewnym określonym przedziale czasu.

⁽²¹⁾ W niniejszych wytycznych termin „region statystyczny” jest stosowany zamiast akronimu „NUTS” używanego w wytycznych Komisji. NUTS to skrót od francuskiej nazwy wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1). Rozporządzenie to nie zostało jeszcze włączone do Porozumienia EOG. Jednak w celu ustalenia wspólnych definicji w kontekście stale rosnącego zapotrzebowania na dane statystyczne na poziomie regionalnym Eurostat — urząd statystyczny Unii Europejskiej — oraz urzędy krajowe państw kandydujących i EFTA zgodziły się na ustanowienie regionów statystycznych podobnych do klasyfikacji NUTS.

⁽²²⁾ Dokument dostępny na stronie: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

2. POMOC REGIONALNA PODLEGAJĄCA ZGŁOSZENIU

- 21) Państwa EFTA są zasadniczo zobowiązane do zgłaszania pomocy regionalnej zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale, z wyjątkiem środków spełniających warunki określone w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych włączonym do Porozumienia EOG poprzez załącznik XV.
- 22) Urząd stosuje niniejsze wytyczne do zgłoszonych programów pomocy regionalnej oraz pomocy indywidualnej.
- 23) Pomoc indywidualna przyznana w ramach zgłoszonego programu podlega obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale, jeżeli pomoc ze wszystkich źródeł przekracza próg powodujący obowiązek zgłoszenia⁽²³⁾ lub jeżeli pomoc przyznano beneficjentowi, który zamknął taką samą lub podobną działalność na terenie EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o pomoc lub który w momencie złożenia wniosku o pomoc miał zamiar zamknąć taką działalność w okresie dwóch lat od zakończenia subsydiowanej inwestycji.
- 24) Pomoc inwestycyjna przyznana dużemu przedsiębiorstwu na zróżnicowanie działalności istniejącego zakładu w obszarze „c” w kierunku nowych produktów podlega obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale.

3. OCENA ZGODNOŚCI POMOCY REGIONALNEJ Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

3.1. WSPÓLNE ZASADY OCENY

- 25) Oceniając, czy zgłoszony środek pomocy można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym, Urząd na ogół bada, czy został on opracowany w sposób, który gwarantuje przewagę pozytywnego wpływu środka pomocy polegającego na osiągnięciu celu leżącego we wspólnym interesie nad jego potencjalnym negatywnym wpływem na wymianę handlową i konkurencję.
- 26) W komunikacie Komisji z dnia 8 maja 2012 r. dotyczącym unowocześnienia polityki w dziedzinie pomocy państwa, o którym mowa we wprowadzeniu do niniejszych wytycznych, wezwano do ustalenia i zdefiniowania wspólnych zasad mających zastosowanie do oceny zgodności wszystkich środków pomocy ze wspólnym rynkiem przeprowadzanej przez Komisję. Te same wspólne zasady mają zastosowanie do oceny zgodności przeprowadzanej przez Urząd. W tym celu Urząd uznaje środek pomocy za zgodny z Porozumieniem EOG wyłącznie wówczas, gdy dany środek spełnia wszystkie poniższe warunki:
  - a) przyczynienie się do osiągnięcia dobrze zdefiniowanego celu leżącego we wspólnym interesie: cel środka pomocy państwa musi leżeć we wspólnym interesie zgodnie z art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG (sekcja 3.2);
  - b) istnienie potrzeby interwencji państwa: środek pomocy państwa musi być ukierunkowany na sytuację, w której pomoc może spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku, np. poprzez usunięcie niedoskonałości lub rozwiązanie problemu związanego ze sprawiedliwością lub spójnością (sekcja 3.3);
  - c) proponowany środek pomocy musi być właściwym instrumentem polityki do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie (sekcja 3.4);
  - d) efekt zachęty: pomoc musi zmienić zachowanie przedmiotowego przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub miejscu (sekcja 3.5);
  - e) proporcjonalność pomocy (pomoc ograniczona do minimum): kwota pomocy musi być ograniczona do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności w danym obszarze (sekcja 3.6);
  - f) uniknięcie nadmiernych negatywnych skutków dotyczących konkurencji i wymiany handlowej pomiędzy państwami EOG: negatywne skutki pomocy muszą być wystarczająco ograniczone, aby ogólny wpływ środka był pozytywny (sekcja 3.7);
  - g) przejrzystość pomocy: państwom EOG, Urzędowi, podmiotom gospodarczym oraz opinii publicznej należy zapewnić łatwy dostęp do wszystkich stosownych aktów i informacji na temat pomocy przyznawanej na ich podstawie (sekcja 3.8).

⁽²³⁾ Zob. pkt 20 lit. n).

- 27) Ogólna równowaga niektórych kategorii programów może również zostać objęta wymogiem przeprowadzenia oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 4 niniejszych wytycznych. W takich przypadkach Urząd może ograniczyć czas trwania takich programów (zazwyczaj do czterech lat lub mniej) z możliwością ponownego zgłoszenia ich przedłużenia w późniejszym terminie.
- 28) Jeżeli środek pomocy państwa lub warunki z nim związane (w tym model finansowania środka, kiedy stanowi on nieodłączny element środka pomocy państwa) wiążą się nierozdzielnie z naruszeniem prawa EOG, pomoc nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym ⁽²⁴⁾.
- 29) Oceniając zgodność pomocy indywidualnej z rynkiem wewnętrznym, Urząd weźmie pod uwagę wszelkie postępowania dotyczące naruszeń art. 53 lub 54 Porozumienia EOG, które mogą dotyczyć beneficjenta pomocy i które mogą mieć znaczenie w kontekście jego oceny na mocy art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG ⁽²⁵⁾.

3.2. PRZYCZYNIENIE SIĘ DO OSIĄGNIĘCIA CELU LEŻĄCEGO WE WSPÓLNYM INTERESIE

- 30) Głównym celem pomocy regionalnej jest zmniejszenie różnic w poziomie rozwoju różnych regionów w EOG. Pomoc regionalna, poprzez dążenie do osiągnięcia stawianych sobie celów dotyczących sprawiedliwości lub spójności, może przyczynić się do realizacji strategii „Europa 2020”, umożliwiając osiągnięcie trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

3.2.1. Programy pomocy inwestycyjnej

- 31) Programy pomocy regionalnej powinny stanowić integralną część strategii rozwoju regionalnego o jasno zdefiniowanych celach, powinny być spójne z tymi celami i przyczyniać się do ich osiągnięcia.
- 32) Na obszarach „c” programy można wprowadzać w celu wspierania inwestycji początkowych MŚP oraz inwestycji początkowych na rzecz nowej działalności dużych przedsiębiorstw.
- 33) Przyznając pomoc w ramach programu dla indywidualnych projektów inwestycyjnych, organ przyznający musi potwierdzić, że wybrany projekt przyczyni się do osiągnięcia celu programu i tym samym do realizacji strategii rozwoju danego obszaru. W tym celu państwa EFTA mogą oprzeć się na informacjach przedłożonych przez wnioskodawcę na formularzu załączonym do niniejszych wytycznych, w którym należy opisać pozytywne skutki inwestycji na danym obszarze ⁽²⁶⁾.
- 34) Aby inwestycja faktycznie i trwale przyczyniała się do rozwoju danego obszaru, musi być ona utrzymana w danym obszarze przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP) po jej zakończeniu ⁽²⁷⁾.
- 35) Jeśli kwota pomocy została obliczona na podstawie kosztów wynagrodzenia, utworzone miejsca pracy muszą zostać obsadzone w ciągu trzech lat od zakończenia prac. Każde miejsce pracy utworzone dzięki inwestycji musi zostać utrzymane w danym obszarze przez okres pięciu lat od dnia pierwszego obsadzenia stanowiska. W przypadku inwestycji realizowanych przez MŚP państwa EFTA mogą skrócić pięcioletni okres utrzymania inwestycji lub utworzonych miejsc pracy do minimum trzech lat.
- 36) Aby inwestycja była rentowna, państwo EFTA musi zapewnić wniesienie przez beneficjenta wkładu finansowego w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego ⁽²⁸⁾.
- 37) Aby uniknąć sytuacji, w której środki pomocy państwa będą powodowały szkodę dla środowiska, państwa EFTA są też zobowiązane do zapewnienia zgodności z przepisami EOG dotyczącymi ochrony środowiska, w tym w szczególności do zapewnienia przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymaganej przez prawo oraz uzyskania wszystkich odpowiednich pozwoleń.

⁽²⁴⁾ Zob. np. wyrok w sprawie C-156/98 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. 2000, s. I-6857, pkt 78, oraz wyrok w sprawie C-333/07 Régie Networks przeciwko Rhone Alpes Bourgogne, Zb.Orz. 2008, s. I-10807, pkt 94–116.

⁽²⁵⁾ Zob. wyrok w sprawie C-225/91 Matra przeciwko Komisji, Rec. 1993, I-3203, pkt 42.

⁽²⁶⁾ Zob. załącznik V do niniejszych wytycznych.

⁽²⁷⁾ Obowiązek utrzymania inwestycji na danym obszarze przez co najmniej 5 lat (3 lata w przypadku MŚP) nie wyklucza wymiany instalacji lub urządzeń, które w tym okresie stały się przestarzałe bądź się zepsuły, pod warunkiem że działalność gospodarcza zostanie utrzymana w danym regionie przez minimalny wymagany okres. Nie można jednak przyznawać pomocy regionalnej na wymianę instalacji lub urządzeń.

⁽²⁸⁾ Nie ma to przykładowo miejsca w wypadku pożyczek subsydiowanych, pożyczek ze środków publicznych na kapitał własny lub zaangażowania kapitałowego państwa, które nie spełniają warunków testu prywatnego inwestora, gwarancji państwa zawierających element pomocy, jak również wsparcia ze strony państwa przyznanego w ramach zasady *de minimis*.

3.2.2. Zgłoszona indywidualna pomoc inwestycyjna

- 38) Aby wykazać wkład indywidualnej pomocy inwestycyjnej zgłoszonej do Urzędu w rozwój regionalny, państwa EFTA mogą wykorzystać szereg wskaźników — takich jak te wyszczególnione poniżej — które mogą być zarówno bezpośrednie (np. utworzone miejsca pracy), jak i pośrednie (np. lokalne innowacje).
- a) Liczba nowych miejsc pracy utworzonych bezpośrednio dzięki inwestycji jest ważnym wyznacznikiem wkładu w rozwój regionalny. Należy również uwzględnić jakość utworzonych miejsc pracy oraz wymagany poziom kwalifikacji.
  - b) Jeszcze więcej nowych miejsc pracy może powstać w ramach lokalnej siatki wykonawców lub podwykonawców, poprawiając integrację inwestycji w danym regionie oraz zapewniając szerszy zakrojony efekt mnożnikowy. Liczba pośrednio utworzonych miejsc pracy będzie więc również brana pod uwagę.
  - c) Zobowiązanie się beneficjenta do zainicjowania szeroko zakrojonych działań szkoleniowych mających na celu podnoszenie kwalifikacji (ogólnych i specjalistycznych) podlegającej mu siły roboczej będzie uważane za czynnik wspomagający rozwój regionalny. Nacisk zostanie również położony na zapewnienie staży lub praktyk, zwłaszcza dla ludzi młodych, oraz na szkolenia, które zwiększają wiedzę pracownika oraz jego szanse na znalezienie pracy poza danym przedsiębiorstwem. Szkolenia ogólne lub specjalistyczne, dla których zatwierdzona została pomoc szkoleniowa, nie będą brane pod uwagę jako pozytywny skutek pomocy regionalnej w celu uniknięcia ich podwójnego ujęcia w ocenie.
  - d) Zewnętrzny efekt skali lub inne korzyści z perspektywy rozwoju regionalnego mogą być pochodną efektu bliskości (efekt grupowania). Grupowanie przedsiębiorstw działających w tej samej branży pozwala na większą specjalizację poszczególnych zakładów, tym samym przyczyniając się do zwiększenia wydajności. Jednak znaczenie tego wyznacznika wkładu w rozwój regionalny zależy od zaawansowania rozwoju zgrupowania.
  - e) Inwestycje wnoszą wiedzę technologiczną i mogą przyczynić się do znacznego transferu technologii (transfer wiedzy). Inwestycje dokonywane w sektory o dużym wykorzystaniu technologii w większym stopniu przyczyniają się do transferu technologii do regionu będącego odbiorcą pomocy. Pod tym względem ważne są również poziom oraz specyfika przekazywania wiedzy.
  - f) Wkład projektu w zdolność regionu do tworzenia nowych technologii poprzez lokalne innowacje również może być wzięty pod uwagę. W tym kontekście pozytywnie oceniona może być współpraca nowych zakładów produkcyjnych z lokalnymi instytucjami szkolnictwa wyższego.
  - g) Czas trwania inwestycji oraz potencjalne przyszłe inwestycje kontynuacyjne są wyznacznikiem długotrwałego zaangażowania danego przedsiębiorstwa w danym regionie.
- 39) Państwa EFTA mogą również wykorzystać plan operacyjny beneficjenta pomocy, który może zawierać informacje o liczbie utworzonych miejsc pracy, należnych wynagrodzeniach (wzrost zamożności gospodarstw domowych jako efekt mnożnikowy), wielkości zakupów od lokalnych producentów oraz obrotach, jakie przyniosła inwestycja, potencjalnie działając korzystnie na dany obszar poprzez dodatkowe wpływy z podatków.
- 40) W przypadku pomocy *ad hoc* ⁽²⁹⁾ państwo EFTA musi wykazać, że — oprócz spełnienia warunków określonych w pkt 33–37 — projekt jest spójny ze strategią rozwoju danego obszaru i przyczynia się do jej realizacji.

3.2.3. Programy pomocy operacyjnej

- 41) Programy pomocy operacyjnej wspierają rozwój obszarów w niekorzystnym położeniu, pod warunkiem że problemy tych obszarów zostały z góry jasno określone. Tego typu problemy związane z przyciągnięciem i utrzymaniem działalności gospodarczej mogą być na tyle poważne lub trwałe, że sama pomoc inwestycyjna nie wystarczy do pobudzenia rozwoju tych obszarów.
- 42) W przypadku pomocy, której celem jest ograniczenie pewnych szczególnych trudności, przed jakimi stoją MŚP w obszarach „a”, zainteresowane państwa EFTA muszą wykazać występowanie i znaczenie tych szczególnych trudności oraz udowodnić, że do ich usunięcia nie wystarczy pomoc inwestycyjna i niezbędny jest program pomocy operacyjnej.

⁽²⁹⁾ Jeżeli nie podano inaczej, pomoc *ad hoc* podlega takim samym wymogom jak pomoc indywidualna przyznawana na podstawie programu.

- 43) Jeżeli chodzi o pomoc operacyjną mającą na celu zapobieżenie wyludnieniu lub ograniczenie tego procesu na obszarach bardzo słabo zaludnionych, zainteresowane państwo EFTA musi wykazać, że w danym regionie w przypadku braku pomocy operacyjnej istnieje ryzyko wyludnienia.

3.3. POTRZEBA INTERWENCJI PAŃSTWA

- 44) Aby ocenić, czy pomoc państwa jest niezbędna do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie, konieczne jest uprzednie zdiagnozowanie zaistniałego problemu. Pomoc państwa powinna być ukierunkowana na sytuacje, w których może ona spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku. Ma to szczególne znaczenie w kontekście ograniczonych zasobów publicznych.
- 45) Środki pomocy państwa faktycznie mogą, przy spełnieniu pewnych warunków, korygować niedoskonałości rynku, przyczyniając się tym samym do usprawnienia rynków oraz zwiększenia konkurencyjności. Ponadto w sytuacji, gdy rynki funkcjonują sprawnie, lecz osiągniętych wyników nie uważa się za zadowalające pod kątem sprawiedliwości lub spójności, pomoc państwa może zostać wykorzystana do uzyskania bardziej pożądaných, sprawiedliwych wyników rynkowych.
- 46) W odniesieniu do pomocy przyznanej na rzecz rozwoju obszarów uwzględnionych w mapie pomocy regionalnej zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 5 niniejszych wytycznych Urząd uznaje, że rynek nie pozwala na osiągnięcie zakładanych celów dotyczących spójności określonych w Porozumieniu EOG bez interwencji państwa. W związku z tym pomoc przyznaną tym obszarom należy uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG.

3.4. ODPOWIEDNIOŚĆ POMOCY REGIONALNEJ

- 47) Zgłoszony środek pomocy musi być właściwym instrumentem polityki do realizacji danego celu politycznego. Środek nie zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeśli inne, mniej zakłócające instrumenty polityki lub mniej zakłócające rodzaje instrumentów pomocy umożliwiają osiągnięcie takiego samego pozytywnego skutku na rzecz rozwoju regionalnego.

3.4.1. Odpowiedniość różnych instrumentów polityki

3.4.1.1. Programy pomocy inwestycyjnej

- 48) Regionalna pomoc inwestycyjna to nie jedyne narzędzie, jakim dysponują państwa EFTA w celu wsparcia inwestycji i tworzenia miejsc pracy w regionach w niekorzystnym położeniu. Państwa EFTA mogą posługiwać się innymi środkami, takimi jak rozwój infrastruktury, podnoszenie jakości kształcenia i szkolenia oraz ulepszenie otoczenia biznesu.
- 49) W przypadku programów pomocy nieobjętych programem operacyjnym finansowanym z funduszy polityki spójności państwa EFTA muszą określić, dlaczego pomoc regionalna jest właściwym instrumentem osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie dotyczącego sprawiedliwości lub spójności.
- 50) Urząd w szczególności weźmie pod uwagę wszelkie ewentualne oceny skutków proponowanego programu pomocy udostępnione przez państwo EFTA. Również wyniki oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 4, mogą zostać uwzględnione w ocenie odpowiedniości proponowanego programu.

3.4.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna

- 51) W przypadku pomocy *ad hoc* państwo EFTA musi wykazać, dlaczego tego rodzaju pomoc lepiej zapewni rozwój danego obszaru niż pomoc w ramach programu lub inne rodzaje środków.

3.4.1.3. Programy pomocy operacyjnej

- 52) Państwo EFTA musi wykazać, że pomoc jest odpowiednia do osiągnięcia celu programu w odniesieniu do problemów, jakie pomoc ta ma rozwiązać. Aby wykazać, że pomoc jest odpowiednia, państwo EFTA może obliczyć kwotę pomocy z wyprzedzeniem jako stałą sumę obejmującą spodziewane dodatkowe koszty w danym okresie, aby zachęcić przedsiębiorstwa do ograniczania kosztów i wydajniejszego rozwijania działalności z czasem⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ W razie bardzo dużej niepewności co do przyszłych kosztów i rozwoju sytuacji w zakresie przychodów oraz dużej asymetrii informacji organ publiczny może jednak zechcieć przyjąć modele ustalania rekompensaty, które nie będą oparte wyłącznie na zasadzie *ex ante*, ale będą łączyć elementy *ex ante* i *ex post* (np. z wykorzystaniem mechanizmów wycofania, żeby umożliwić podział niespodziewanych zysków).

3.4.2. Odpowiedniość różnych instrumentów pomocy

- 53) Pomoc regionalną można przyznawać w różnych formach. Państwo EFTA powinno jednak zapewnić przyznanie pomocy w takiej formie, która ma szansę spowodować jak najmniejsze zakłócenia wymiany handlowej i konkurencji. W związku z tym, jeśli pomoc jest przyznawana w formie, która przynosi bezpośrednią korzyść majątkową (np. dotacje bezpośrednie, zwolnienia lub ulgi w zakresie podatków, składek na ubezpieczenie społeczne lub innych obowiązkowych opłat lub też udostępnienie gruntu, towarów lub usług po korzystnych cenach itp.), państwo EFTA musi wykazać, dlaczego nieodpowiednie są w tym przypadku inne, potencjalnie mniej zakłócające formy pomocy, takie jak zaliczki zwrotne lub formy pomocy oparte na instrumentach dłużnych lub kapitałowych (np. niskooprocentowane pożyczki lub dotacje na spłatę odsetek, gwarancje państwowe, zakup pakietu udziałów/akcji lub inny sposób udostępnienia kapitału na preferencyjnych warunkach).
- 54) W przypadku programów pomocy realizujących cele i priorytety programów operacyjnych instrument finansowania wybrany w danym programie uważa się za instrument właściwy.
- 55) Wyniki oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 4, mogą zostać uwzględnione w ocenie odpowiedności proponowanego instrumentu pomocy.

3.5. EFEKT ZACHĘTY

- 56) Pomoc regionalna może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, tylko jeśli wywołuje efekt zachęty. Efekt zachęty ma miejsce wtedy, gdy pomoc zmienia zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność przyczyniającą się do rozwoju obszaru, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub w innym miejscu. Pomoc nie może subsydiować kosztów działalności, które przedsiębiorstwo i tak by poniosło, i nie może rekompensować zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.
- 57) Istnienie efektu zachęty może zostać dowiedzione w dwóch możliwych scenariuszach:
- a) pomoc stanowi zachętę do podjęcia pozytywnej decyzji dotyczącej inwestycji, ponieważ inwestycja, która bez przyznanej pomocy nie byłaby wystarczająco rentowna dla beneficjenta, może zostać zrealizowana w danym obszarze ⁽³¹⁾ (scenariusz 1, decyzja dotycząca inwestycji); lub
  - b) pomoc stanowi zachętę do zrealizowania planowanej inwestycji w danym obszarze, a nie gdzie indziej, ponieważ kompensuje ograniczenia i koszty netto wynikające z lokalizacji w danym obszarze (scenariusz 2, decyzja dotycząca lokalizacji).
- 58) Jeśli pomoc nie zmienia zachowania beneficjenta poprzez pobudzenie (dodatkowych) inwestycji w danym obszarze, można przyjąć, że taka inwestycja zostałaby zrealizowana w tym regionie również bez przyznania pomocy. Taka pomoc nie wywołuje efektu zachęty prowadzącego do osiągnięcia celu rozwoju regionalnego i nie może zostać zatwierdzona jako zgodna z rynkiem wewnętrznym.
- 59) Jednak w przypadku pomocy regionalnej przyznanej ze środków polityki spójności w regionach „a” inwestycjom niezbędnym do osiągnięcia standardów określonych prawem EOG można uznać, że pomoc ma charakter zachęty, jeśli dokonanie inwestycji bez niej nie przyniosłoby beneficjentowi wystarczających korzyści, aby dokonał inwestycji w danym obszarze, co prowadziłoby do zamknięcia zakładu istniejącego w tym obszarze.

3.5.1. Programy pomocy inwestycyjnej

- 60) Prace w ramach indywidualnego projektu inwestycyjnego mogą rozpocząć się dopiero po złożeniu wniosku o pomoc.
- 61) Jeżeli prace rozpoczną się przed złożeniem wniosku o pomoc, pomoc przyznana na daną inwestycję nie zostanie uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 62) Państwa EFTA muszą wprowadzić standardowy formularz wniosku o pomoc załączony do niniejszych wytycznych ⁽³²⁾. W formularzu wniosku MŚP i duże przedsiębiorstwa muszą wyjaśnić, jak wyglądałaby sytuacja alternatywna w przypadku nieotrzymania pomocy, wskazując, który scenariusz opisany powyżej w pkt 57 ma zastosowanie.

⁽³¹⁾ Tego typu inwestycje mogą stworzyć warunki pozwalające na dalsze inwestycje, które będą rentowne bez dodatkowej pomocy.

⁽³²⁾ Zob. załącznik III.

- 63) Ponadto duże przedsiębiorstwa muszą przedstawić dokumenty na poparcie scenariusza alternatywnego opisanego w formularzu zgłoszeniowym. MŚP nie są do tego zobowiązane.
- 64) Organ przyznający pomoc musi skontrolować wiarygodność scenariusza alternatywnego i potwierdzić, że pomoc regionalna wywołuje wymagany efekt zachęty odpowiadający jednemu ze scenariuszów, o których mowa w pkt 57. Scenariusz alternatywny jest wiarygodny, jeśli opiera się na faktach i odwołuje się do czynników decyzyjnych obowiązujących w momencie podejmowania przez beneficjenta decyzji o inwestycji.

3.5.2. Zgłoszona indywidualna pomoc inwestycyjna

- 65) Oprócz spełnienia wymogów przedstawionych w pkt 60–64, w odniesieniu do zgłaszanej pomocy indywidualnej ⁽³³⁾ państwo EFTA musi dostarczyć jasne dowody na to, że pomoc w istocie wpłynęła na wybór inwestycji lub wybór lokalizacji ⁽³⁴⁾. Musi też określić, który ze scenariuszy przedstawionych w pkt 57 ma zastosowanie. Aby umożliwić kompleksową ocenę, państwo EFTA musi dostarczyć nie tylko informacje dotyczące projektu objętego pomocą, lecz również wyczerpujący opis scenariusza alternatywnego, w którym beneficjent nie otrzymałby pomocy od żadnego organu publicznego w EOG.
- 66) W *scenariuszu 1* państwo EFTA może udowodnić istnienie efektu zachęty, przedstawiając dokumenty przedsiębiorstwa wykazujące, że bez przyznanej pomocy inwestycja nie byłaby wystarczająco rentowna.
- 67) W *scenariuszu 2* państwo EFTA może udowodnić istnienie efektu zachęty, przedstawiając dokumenty przedsiębiorstwa wykazujące, że przeprowadzono porównanie kosztów i korzyści płynących z lokalizacji w regionie otrzymującym pomoc i w innym(-ych) regionie(-ach). Urząd weryfikuje, czy takie scenariusze porównawcze są realistyczne.
- 68) Państwa EFTA zachęca się w szczególności, aby opierały się na oficjalnych dokumentach organów przedsiębiorstwa, ocenach ryzyka (w tym ocenach ryzyka związanego z daną lokalizacją), sprawozdaniach finansowych, wewnętrznych planach operacyjnych, opiniach ekspertów oraz innych badaniach powiązanych z projektem inwestycyjnym podlegającym ocenie. W wykazaniu występowania efektu zachęty państwu EFTA pomoc mogą również dokumenty prognozujące popyt, prognozy kosztów, prognozy finansowe, dokumenty przedłożone komitetowi inwestycyjnemu oraz przedstawiające różne scenariusze inwestycyjne lub dokumenty przedstawione przez instytucje finansowe.
- 69) W tym kontekście i w szczególności w odniesieniu do *scenariusza 1* poziom rentowności ocenić można poprzez odniesienie do metod stanowiących standardową praktykę w danym przemyśle oraz zawierających: metody oceny wartości bieżącej netto projektu ⁽³⁵⁾, wewnętrznej stopy zwrotu ⁽³⁶⁾ lub średniej stopy zwrotu zainwestowanego kapitału. Rentowność projektu należy porównać ze zwykłymi stopami zwrotu stosowanymi przez przedsiębiorstwo w innych projektach inwestycyjnych podobnego rodzaju. Jeżeli nie są one dostępne, rentowność projektu należy porównać z kosztem kapitału przedsiębiorstwa jako całości lub zyskami zwykle odnotowywanymi w danym sektorze.
- 70) Jeśli pomoc nie zmienia zachowania beneficjenta poprzez pobudzenie (dodatkowych) inwestycji w danym obszarze, nie ma ona pozytywnego wpływu na region. Pomoc nie będzie zatem uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym w przypadkach, gdy wydaje się, że ta sama inwestycja zostałaby zrealizowana w regionie nawet bez udziału pomocy.

3.5.3. Programy pomocy operacyjnej

- 71) W przypadku programów pomocy operacyjnej uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że w przypadku braku pomocy poziom działalności gospodarczej w obszarze lub regionie byłby znacznie ograniczony z uwagi na problemy, które pomoc ma rozwiązać.

⁽³³⁾ Pomoc *ad hoc*, oprócz warunków określonych w sekcji 3.5.2, musi również spełniać warunki określone w pkt 60–64 niniejszych wytycznych.

⁽³⁴⁾ Scenariusze alternatywne opisano w pkt 57.

⁽³⁵⁾ Wartość bieżąca netto projektu stanowi różnicę pomiędzy dodatnimi i ujemnymi przepływami środków pieniężnych w okresie istnienia inwestycji, zdyskontowanymi do swojej bieżącej wartości (zazwyczaj z wykorzystaniem kosztów kapitału).

⁽³⁶⁾ Wewnętrzna stopa zwrotu nie jest oparta o przychody księgowe w danym roku, ale uwzględnia strumień przyszłych przepływów pieniężnych, które inwestor spodziewa się otrzymać przez cały okres istnienia inwestycji. Jest ona definiowana jako stopa dyskontowa, dla której wartość bieżąca netto strumienia przepływów pieniężnych wynosi zero.

- 72) Urząd uznaje zatem, że pomoc pobudza dodatkową działalność gospodarczą w danych obszarach lub regionach, jeśli państwo EFTA wykazało istnienie i znaczenie takich problemów w danym obszarze lub regionie (zob. pkt 42 i 43).

3.6. PROPORCJONALNOŚĆ KWOTY POMOCY (POMOC OGRANICZONA DO MINIMUM)

- 73) Kwota pomocy regionalnej musi być zasadniczo ograniczona do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności na danym obszarze.
- 74) Ogólnie rzecz biorąc, zgłaszana pomoc indywidualna zostanie uznana za ograniczoną do minimum, jeśli kwota pomocy będzie odpowiadała dodatkowym kosztom netto realizacji inwestycji w danym obszarze, wynikającym z porównania z alternatywnym scenariuszem braku pomocy. Również w przypadku pomocy inwestycyjnej przyznawanej dużym przedsiębiorstwom w ramach zgłoszonych programów państwo EFTA musi zagwarantować, by kwota pomocy była ograniczona do minimum zgodnie z podejściem opartym o dodatkowe koszty netto.
- 75) W przypadku sytuacji wchodzącej w zakres *scenariusza 1* (decyzja dotycząca inwestycji) kwota pomocy nie powinna zatem przekraczać minimum niezbędnego do uczynienia projektu wystarczająco rentownym, np. do podniesienia jego wewnętrznej stopy zwrotu powyżej zwykłej stopy zwrotu stosowanej przez przedsiębiorstwo w innych podobnych projektach inwestycyjnych lub, o ile to możliwe, powyżej kosztu kapitału przedsiębiorstwa jako całości lub zysków zwykle odnotowywanych w danym sektorze.
- 76) W przypadku sytuacji wchodzącej w zakres *scenariusza 2* (decyzja dotycząca lokalizacji) kwota pomocy nie powinna przekraczać różnicy pomiędzy bieżącą wartością netto inwestycji w docelowym obszarze z bieżącą wartością netto inwestycji w innej lokalizacji. Trzeba wziąć pod uwagę wszystkie istotne koszty i korzyści, w tym m.in. koszty administracyjne, koszty transportu, koszty szkoleń niepokrytych przez pomoc szkoleniową, jak również różnice płac. Jednak w przypadkach, kiedy alternatywna lokalizacja leży na terenie EOG, dotacji przyznanych w tej drugiej lokalizacji nie bierze się pod uwagę.
- 77) Aby zapewnić przewidywalność i równe szanse, w odniesieniu do pomocy inwestycyjnej Urząd stosuje maksymalne poziomy intensywności pomocy ⁽³⁷⁾. Maksymalne intensywności pomocy mają podwójny cel.
- 78) Po pierwsze, w przypadku zgłoszonych programów maksymalne poziomy intensywności pomocy stanowią obszar bezpieczeństwa dla MŚP: tak długo jak intensywność pomocy jest poniżej dozwolonego maksimum, kryterium „pomocy ograniczonej do minimum” uznaje się za spełnione.
- 79) Po drugie, we wszystkich innych przypadkach maksymalne intensywności pomocy stosuje się jako górne limity w podejściu opartym o dodatkowe koszty netto, o którym mowa w pkt 75 i 76.
- 80) Maksymalne poziomy intensywności pomocy zmieniają się w zależności od trzech kryteriów:
- a) sytuacji społeczno-ekonomicznej danego obszaru jako wskaźnika zastępczego stopnia, do jakiego dany obszar potrzebuje dalszego rozwoju oraz ewentualnie do jakiego ma on problem z przyciąganiem i utrzymaniem działalności gospodarczej;
  - b) wielkości beneficjenta jako wskaźnika zastępczego szczególnych trudności w finansowaniu lub wdrażaniu projektu w obszarze; oraz
  - c) wielkości projektu inwestycyjnego jako wskaźnika spodziewanego poziomu zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej.
- 81) W związku z tym wyższe poziomy intensywności pomocy (i ewentualnie wynikające z nich większe zakłócenia handlu i konkurencji) są tym bardziej dopuszczalne, im mniej rozwinięty jest dany region; wyższe poziomy intensywności pomocy są też dopuszczalne, jeśli beneficjentem pomocy jest MŚP.
- 82) Ze względu na podwyższone prawdopodobieństwo zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej maksymalna intensywność pomocy dla dużych projektów inwestycyjnych musi zostać zmniejszona za pomocą mechanizmu określonego w pkt 20 lit. c).

⁽³⁷⁾ Zob. podsekcja 5.4 dotycząca maksymalnych intensywności pomocy.

3.6.1. Programy pomocy inwestycyjnej

- 83) W odniesieniu do pomocy dla MŚP można wykorzystać podwyższone maksymalne intensywności pomocy, o których mowa w sekcji 5.4. Jednak MŚP nie mogą korzystać z ww. podwyższonych intensywności pomocy, jeżeli inwestycja jest związana z dużym projektem inwestycyjnym.
- 84) W przypadku pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw państwo EFTA musi zapewnić, aby kwota pomocy odpowiadała dodatkowym kosztom netto realizacji inwestycji w danym obszarze wynikającym z porównania z alternatywnym scenariuszem braku pomocy. Metodę wyjaśnioną w pkt 75 i 76 należy stosować razem z maksymalną intensywnością pomocy jako wartością maksymalną.
- 85) W przypadku pomocy na rzecz dużych projektów inwestycyjnych należy zagwarantować, by pomoc nie przekraczała skali intensywności pomocy. Jeżeli pomoc jest przyznawana beneficjentowi na inwestycję uznaną za część pojedynczego projektu inwestycyjnego, pomoc musi zostać zmniejszona w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych przekraczających 50 mln EUR ⁽³⁸⁾.
- 86) Przyznając pomoc, organ przyznający musi obliczyć maksymalną intensywność pomocy i kwotę pomocy na projekt. Intensywność pomocy musi zostać obliczona na podstawie ekwiwalentu dotacji brutto w odniesieniu do całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji albo kwalifikowalnych kosztów zatrudnienia zadeklarowanych przez beneficjenta pomocy w momencie ubiegania się o pomoc.
- 87) Jeśli pomoc inwestycyjną obliczaną na podstawie kosztów inwestycyjnych łączy się z regionalną pomocą inwestycyjną obliczaną na podstawie kosztów zatrudnienia, całkowita pomoc nie może przekraczać najwyższej kwoty pomocy wynikającej z którejkolwiek metody obliczeniowej, ani maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy dla przedmiotowego obszaru.
- 88) Pomoc inwestycyjną można przyznać równocześnie w ramach kilku programów pomocy regionalnej lub połączyć z pomocą *ad hoc*, pod warunkiem że całkowita pomoc ze wszystkich źródeł nie przekracza maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy na projekt, która to intensywność musi zostać obliczona z wyprzedzeniem przez organ przyznający pomoc.
- 89) W przypadku inwestycji początkowej związanej z projektami w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej spełniającymi kryteria określone w rozporządzeniu w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽³⁹⁾ intensywność pomocy obszaru, na którym znajduje się dana inwestycja początkowa, ma zastosowanie do wszystkich beneficjentów uczestniczących w danym projekcie. Jeżeli inwestycja początkowa mieści się na dwóch lub więcej niż dwóch obszarach objętych pomocą, maksymalna intensywność pomocy w odniesieniu do inwestycji początkowej jest równa maksymalnej intensywności pomocy stosowanej na tym obszarze objętym pomocą, na którym poniesiono największą część kosztów kwalifikowalnych. Inwestycje początkowe realizowane przez duże przedsiębiorstwa w obszarach „c” mogą korzystać z pomocy regionalnej jedynie w kontekście projektów w ramach europejskiej współpracy terytorialnej, jeżeli stanowią inwestycje początkowe na rzecz nowej działalności lub nowych produktów.

3.6.1.1. Koszty kwalifikowalne obliczane na podstawie kosztów inwestycji

- 90) Nabywane aktywa powinny być nowe, z wyjątkiem aktywów nabywanych przez MŚP lub w przypadku nabycia zakładu ⁽⁴⁰⁾.
- 91) W przypadku MŚP związane z inwestycją koszty przeprowadzenia badań przygotowawczych czy usług konsultingowych również mogą zostać uznane za kwalifikowalne do wysokości 50 %.
- 92) W przypadku pomocy przyznanej na zasadniczą zmianę procesu produkcji koszty kwalifikowalne muszą przekraczać koszty amortyzacji aktywów związanej z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu poprzednich trzech lat obrotowych.
- 93) W przypadku pomocy przyznanej na dywersyfikację istniejącego zakładu koszty kwalifikowalne muszą przekraczać o co najmniej 200 % wartość księgową ponownie wykorzystywanych aktywów odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.
- 94) Koszty związane z dzierżawą lub najmem rzeczowych aktywów trwałych można uwzględnić jedynie na następujących warunkach:
- a) dzierżawa/najem gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej pięciu lat od przewidywanego terminu zakończenia inwestycji w przypadku dużych przedsiębiorstw lub trzech lat w przypadku MŚP;
  - b) dzierżawa/najem instalacji lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy.

⁽³⁸⁾ Skale intensywności pomocy są obliczane za pomocą wzoru określonego w pkt 20 lit. c).

⁽³⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”. Wniosek Komisji COM(2011) 611 EFRR/EWT.

⁽⁴⁰⁾ Zgodnie z definicjami zawartymi w pkt 20 lit. h) oraz i).

- 95) W przypadku przejęcia zakładu uwzględniane powinny być tylko koszty zakupu aktywów od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą. Transakcja musi zostać przeprowadzona na warunkach rynkowych. Jeżeli pomoc na zakup aktywów przyznano przed ich zakupem, koszt aktywów należy odliczyć od kosztów kwalifikowalnych związanych z przejęciem zakładu. Jeżeli przejęciu zakładu towarzyszy dodatkowa inwestycja kwalifikująca się do pomocy, kwalifikowalne koszty tej inwestycji należy dodać do kosztów nabycia aktywów zakładu.
- 96) W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty wartości niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne jedynie do wysokości 50 % całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji na dany projekt. W przypadku MŚP można uwzględnić całkowite koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi.
- 97) Wartości niematerialne i prawne kwalifikujące się do obliczeń związanych z kosztami inwestycji muszą pozostać związane z danym obszarem objętym pomocą i nie mogą być przenoszone do innych regionów. W tym celu wartości niematerialne i prawne muszą spełniać następujące warunki:
- korzysta się z nich wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc;
  - muszą podlegać amortyzacji;
  - nabywane są na warunkach rynkowych od stron trzecich niepowiązanych z nabywcą.
- 98) Wartości niematerialne i prawne muszą być włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i muszą pozostać związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP).

3.6.1.2. Koszty kwalifikowalne obliczane na podstawie kosztów wynagrodzenia

- 99) Pomoc regionalna może być obliczana także w odniesieniu do spodziewanych kosztów wynagrodzenia wynikających z tworzenia nowych miejsc pracy dzięki inwestycji początkowej. Pomoc może rekompensować tylko koszty wynagrodzenia zatrudnionej osoby obliczane za okres dwóch lat, a wynikająca intensywność pomocy nie może przekraczać obowiązującej intensywności pomocy w danym obszarze.

3.6.2. Zgłoszona indywidualna pomoc inwestycyjna

- 100) W przypadku sytuacji wchodzących w zakres *scenariusza 1* (decyzja dotycząca inwestycji) Urząd sprawdzi, czy kwota pomocy przekracza minimum konieczne do uczynienia projektu wystarczająco rentownym, korzystając np. z metody, o której mowa w pkt 75.
- 101) W przypadku sytuacji wchodzących w zakres *scenariusza 2* (decyzja dotycząca lokalizacji) — opisującego efekt zachęty dotyczący lokalizacji — Urząd porówna bieżącą wartość netto inwestycji w docelowym obszarze z bieżącą wartością netto inwestycji w alternatywnej lokalizacji, korzystając z metody, o której mowa w pkt 76.
- 102) Obliczenia stosowane podczas analizy efektu zachęty można wykorzystać również do oceny proporcjonalności pomocy. Państwo EFTA musi wykazać proporcjonalność na podstawie dokumentacji, o której mowa w pkt 68.
- 103) Intensywność pomocy nie może przekraczać dopuszczalnej dostosowanej intensywności pomocy.

3.6.3. Programy pomocy operacyjnej

- 104) Państwo EFTA musi wykazać, że poziom pomocy jest proporcjonalny do problemów, jakim pomoc ma zaradzić.
- 105) W szczególności spełnione muszą zostać następujące warunki:
- pomoc musi zostać określona w stosunku do zdefiniowanej wcześniej grupy kosztów kwalifikowalnych, które można w pełni powiązać z problemem, któremu pomoc ma zaradzić, zgodnie z tym, co wykazało państwo EFTA;
  - pomoc musi być ograniczona do pewnej części tych z góry określonych kosztów kwalifikowalnych i nie może ich przekraczać;
  - kwota pomocy przypadająca na każdego beneficjenta musi być proporcjonalna do poziomu problemów, z jakimi faktycznie boryka się każdy beneficjent.

3.7. UNIKNIĘCIE NADMIERNEGO NEGATYWNEGO WPŁYWU NA KONKURENCJĘ I WYMIANĘ HANDLOWĄ

- 106) Aby pomoc można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, negatywny wpływ środków pomocy na konkurencję i wymianę handlową pomiędzy państwami EFTA musi być ograniczony i zrównoważony przez pozytywne skutki polegające na przyczynieniu się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie. W niektórych sytuacjach skutki negatywne wyraźnie przewyższają skutki pozytywne — pomocy nie można wówczas uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

3.7.1. Uwagi ogólne

- 107) Pomoc regionalna może powodować dwa główne rodzaje zakłóceń konkurencji i wymiany handlowej. Są to zakłócenia związane z rynkiem produktowym oraz skutki dotyczące lokalizacji. Obydwa rodzaje zakłóceń mogą powodować niewydajne przydzielanie pomocy (pogarszając wyniki gospodarcze rynku wewnętrznego) oraz problemy z dystrybucją (rozkładem działalności gospodarczej w różnych regionach).
- 108) Jednym z potencjalnie szkodliwych skutków pomocy państwa jest uniemożliwianie mechanizmom rynkowym przyniesienia skutecznych rezultatów poprzez nagradzanie najskuteczniejszych producentów oraz wywieranie presji na tych najmniej skutecznych, zmuszając ich do poprawy, restrukturyzacji bądź wycofania się z rynku. Zwłaszcza znaczny wzrost mocy produkcyjnych wywołany przez pomoc państwa na nierentownym rynku może nadmiernie zakłócić konkurencję, jako że utworzenie lub podtrzymanie nadwyżki produkcyjnej może doprowadzić do obniżenia marż zysku oraz ograniczenia inwestycji konkurentów lub nawet do ich wycofania się z rynku. Może to doprowadzić do sytuacji, w której konkurenci, którzy w przeciwnym wypadku byłoby w stanie utrzymać się na rynku, zmuszeni są do wycofania się z niego. Może to również powstrzymać przedsiębiorstwa przed wejściem na rynek lub rozwojem na rynku oraz osłabić motywację do wprowadzania innowacji ze strony konkurentów. Skutkuje to niewydajnymi strukturami rynkowymi, które w dłuższej perspektywie są niekorzystne dla konsumentów. Ponadto dostępność pomocy może powodować zachowania zbyt pasywne lub zbyt ryzykowne ze strony potencjalnych beneficjentów pomocy. Długofalowy wpływ na ogólne wyniki sektora będzie wówczas najprawdopodobniej negatywny.
- 109) Pomoc może również powodować zakłócenia pod względem zwiększania lub utrzymywania znacznej władzy rynkowej po stronie beneficjenta. Nawet jeśli pomoc nie wzmacnia znacznej władzy rynkowej bezpośrednio, może to robić pośrednio poprzez zniechęcanie do rozwoju lub powodując wycofanie się istniejących konkurentów lub zniechęcając do wejścia na rynek nowych konkurentów.
- 110) Oprócz powodowania zakłóceń na rynkach produktowych, pomoc regionalna ze swojej natury wpływa również na lokalizację działalności gospodarczej. Podczas gdy jeden obszar dzięki pomocy przyciąga inwestycje, inny nie ma takiej możliwości. Negatywne skutki w obszarach, na które pomoc ma niekorzystny wpływ, mogą objawiać się utratą działalności gospodarczej i miejsc pracy na danym rynku, w tym na poziomie podwykonawców. Mogą być także odczuwalne jako rezultat utraty pozytywnych czynników zewnętrznych (np. efekt grupowania, transfer wiedzy, edukacja i szkolenie itd.).
- 111) Specyfika geograficzna odróżnia pomoc regionalną od innych form pomocy horyzontalnej. Szczególną cechą pomocy regionalnej jest fakt, że ma ona na celu wpłynięcie na decyzje inwestorów dotyczące lokalizacji projektów inwestycyjnych. Pomoc regionalna, wyrównując dodatkowe koszty wynikające z ograniczeń regionalnych oraz wspierając dodatkowe inwestycje w obszarach objętych pomocą bez odciągania ich od innych obszarów objętych pomocą, przyczynia się nie tylko do rozwoju danego regionu, ale także do zwiększenia spójności, a w efekcie końcowym przynosi korzyści całemu EOG. Jeżeli chodzi o potencjalne negatywne skutki lokalizacyjne pomocy regionalnej, są one ograniczone przez mapy pomocy regionalnej, które szczegółowo definiują obszary, na których można przyznawać pomoc regionalną, uwzględniając cele dotyczące sprawiedliwości i polityki spójności oraz maksymalne dopuszczalne poziomy intensywności pomocy. Jednak zrozumienie tego, jak by wyglądała sytuacja w przypadku braku pomocy, nadal jest ważne przy dokonywaniu oceny faktycznego wpływu pomocy na cel spójności.

3.7.2. Wyraźne negatywne skutki

- 112) Urząd określa szereg sytuacji, w których negatywne skutki pomocy wyraźnie przewyższają skutki pozytywne; pomocy nie można wówczas uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym.
- 113) Urząd ustala maksymalne intensywności pomocy. Stanowią one podstawowy warunek zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, którego celem jest zapobieżenie użyciu pomocy państwa w przypadku projektów, gdzie stosunek kwoty pomocy do kosztów kwalifikowalnych uznaje się za wysoki i w związku z tym prawdopodobnie zakłócający. Ogólnie rzecz biorąc, im większe są pozytywne skutki, które prawdopodobnie przyniesie projekt objęty pomocą, i im większe jest prawdopodobieństwo, że pomoc jest potrzebna, tym wyższy jest limit intensywności pomocy.

- 114) W przypadkach objętych *scenariuszem 1* (decyzja dotycząca inwestycji), jeśli projekt prowadzi do tworzenia mocy produkcyjnych na rynku, który pod względem strukturalnym znajduje się w fazie bezwzględnego upadku, Urząd uznaje to za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek skutek pozytywny.
- 115) W przypadkach objętych *scenariuszem 2* (decyzja dotycząca lokalizacji), gdzie bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaby zlokalizowana w regionie, w którym intensywność pomocy regionalnej jest wyższa lub taka sama jak w regionie objętym pomocą, będzie to uznane za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek skutek pozytywny, ponieważ jest to sprzeczne z podstawowym założeniem pomocy regionalnej.
- 116) Jeżeli beneficjent zamyka taką samą lub podobną działalność w innym obszarze na terenie EOG i przenosi swoją działalność do obszaru objętego pomocą, oraz jeśli istnieje związek przyczynowy między pomocą a tym przeniesieniem, zostanie to uznane za skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek element pozytywny.
- 117) W momencie oceny zgłoszonych środków Urząd wystąpi o wszystkie informacje konieczne do stwierdzenia, czy dana pomoc państwa spowoduje znaczną utratę miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terenie EOG.

3.7.3. Programy pomocy inwestycyjnej

- 118) Programy pomocy inwestycyjnej nie mogą prowadzić do znacznych zakłóceń konkurencji i handlu. W szczególności, nawet jeśli zakłócenia można uznać za ograniczone na poziomie indywidualnym (pod warunkiem że spełnione są wszystkie warunki pomocy inwestycyjnej), łącznie programy mogą jednak prowadzić do dużych zakłóceń. Takie zakłócenia mogą dotyczyć rynków produkcyjnych, doprowadzając do sytuacji nadwyżki produkcyjnej (lub pogarszając taką istniejącą już sytuację) bądź też tworząc, zwiększając lub utrzymując znaczną władzę rynkową niektórych beneficjentów w sposób, który wpłynie negatywnie na dynamiczne zachęty. Pomoc dostępna w ramach programów może również doprowadzić do znacznej utraty działalności gospodarczej w innych obszarach EOG. W przypadku pomocy skierowanej do wybranych sektorów ryzyko takiego zakłócenia jest jeszcze bardziej wyraźne.
- 119) Dlatego też państwo EFTA musi wykazać, że takie negatywne skutki będą ograniczone do minimum, uwzględniając np. wielkość danego projektu, indywidualne i całkowite kwoty pomocy, spodziewanych beneficjentów oraz charakterystyczne cechy danych sektorów. Aby umożliwić Urzędowi ocenę spodziewanych negatywnych skutków, państwo EFTA może przedstawić dowolną ocenę skutków, jaką dysponuje, jak również oceny *ex post* przeprowadzone dla podobnych, realizowanych wcześniej programów.
- 120) Przyznając pomoc poszczególnym projektom w ramach programu, organ przyznający pomoc musi zweryfikować i potwierdzić, że pomoc nie powoduje wyraźnych negatywnych skutków, o których mowa w pkt 115. Można to zweryfikować na podstawie informacji przekazanych przez beneficjenta podczas składania wniosku o pomoc oraz na podstawie deklaracji złożonej na standardowym formularzu wniosku o pomoc, w którym należy określić alternatywną lokalizację w przypadku braku pomocy.

3.7.4. Zgłoszona indywidualna pomoc inwestycyjna

- 121) Oceniając negatywne skutki zgłoszonej pomocy, Urząd rozróżnia dwa scenariusze alternatywne opisane powyżej w pkt 100 i 101.

3.7.4.1. Przypadki objęte *scenariuszem 1* (decyzja dotycząca inwestycji)

- 122) W przypadkach objętych *scenariuszem 1* Urząd przykłada szczególną wagę do skutków negatywnych związanych ze wzrostem nadwyżki produkcyjnej w upadających sektorach, zapobieganiem wycofywaniu się przedsiębiorstw z rynku oraz kwestią znacznej władzy rynkowej. Negatywne skutki tego rodzaju opisano poniżej w pkt 123–132. Muszą one zostać zrównoważone pozytywnymi skutkami pomocy. Jeżeli jednak ustalono, że pomoc doprowadziłaby do wystąpienia wyraźnych negatywnych skutków, o których mowa w pkt 114, nie można uznać jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym, ponieważ prawdopodobieństwo, że jakikolwiek element pozytywny zrównoważy skutki negatywne, jest niewielkie.
- 123) Aby ustalić i ocenić potencjalne zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej, państwa EFTA powinny przedłożyć dowody umożliwiające Urzędowi ustalenie właściwych rynków produktowych (tj. produktów dotkniętych zmianą w zachowaniu beneficjenta pomocy) oraz ustalenie dotkniętych konkurentów i klientów/konsumentów.

- 124) Przy ocenie takich potencjalnych zakłóceń Urząd będzie stosować różne kryteria, takie jak struktura rynku danego produktu, kondycja rynku (rynek upadający lub rozwijający się), procedura wyboru beneficjenta pomocy, bariery wejścia i wyjścia, różnicowanie produktów.
- 125) Systematyczne korzystanie z pomocy państwa przez dane przedsiębiorstwo może wskazywać na to, że nie jest ono w stanie samodzielnie przeciwstawić się konkurencji lub że cieszy się nienależnymi przywilejami w porównaniu ze swoimi konkurentami.
- 126) Urząd wyróżnia dwa główne źródła potencjalnych negatywnych skutków dla rynków produktowych:
- a) przypadki znacznego zwiększenia mocy produkcyjnych, które prowadzi do powstania nadwyżki produkcyjnej lub do pogorszenia już istniejącej nadwyżki produkcyjnej, szczególnie na upadającym rynku; oraz
  - b) przypadki, gdzie beneficjent pomocy posiada znaczną władzę rynkową.
- 127) Aby ocenić, czy pomoc może prowadzić do stworzenia lub utrzymania nieefektywnych struktur rynkowych, Urząd weźmie pod uwagę dodatkową zdolność produkcyjną wygenerowaną przez projekt oraz sprawdzi rentowność rynku.
- 128) Jeśli dany rynek jest w okresie wzrostu, zwykle oznacza to, że nie ma zbyt wielu powodów do obaw o negatywny wpływ pomocy na dynamiczne zachęty lub nadmierne utrudnienie wycofywania się z rynku lub wejścia na niego.
- 129) Większe obawy mogą rodzić rynki upadające. W takim wypadku Urząd rozróżnia dwie sytuacje: kiedy w dłuższej perspektywie dany rynek znajduje się w fazie spadku strukturalnego (tj. wykazuje ujemną stopę wzrostu) oraz kiedy dany rynek jest w fazie spadku względnego (tj. wykazuje dodatnią stopę wzrostu, ale nie przekracza wartości referencyjnej dla stopy wzrostu).
- 130) Nierentowność rynku jest zwykle mierzona na podstawie PKB EOG przez okres ostatnich trzech lat przed rozpoczęciem projektu (stopa referencyjna); można ją również ustalić na podstawie spodziewanej stopy wzrostu w nadchodzących trzech–pięciu latach. Wskaźniki mogą obejmować przewidywalny przyszły wzrost danego rynku oraz wynikające z tego oczekiwane wskaźniki wykorzystania mocy, jak również możliwy wpływ zwiększenia mocy produkcyjnej na konkurentów poprzez jego wpływ na ceny i marże zysków.
- 131) W niektórych przypadkach ocena wzrostu rynku produktowego w EOG może nie być odpowiednim narzędziem do łącznej oceny skutków pomocy, szczególnie jeśli rynek geograficzny obejmuje cały świat. W takiej sytuacji Urząd uwzględni wpływ pomocy na przedmiotowe struktury rynku, a szczególnie jej potencjał wyparcia producentów z EOG.
- 132) Aby dokonać oceny istnienia znacznej władzy rynkowej, Urząd weźmie pod uwagę pozycję beneficjenta w okresie przed otrzymaniem pomocy oraz jego spodziewaną pozycję rynkową po ukończeniu inwestycji. Urząd rozważy udziały w rynku beneficjenta, a także udziały w rynku jego konkurentów oraz inne stosowne czynniki, obejmujące np. strukturę rynku, poprzez zbadanie koncentracji rynku, ewentualnych barier wejścia na rynek ⁽⁴¹⁾, mocy nabywczej ⁽⁴²⁾ oraz barier utrudniających wycofanie się z rynku.

3.7.4.2. Przypadki objęte scenariuszem 2 (decyzja dotycząca lokalizacji)

- 133) Jeśli z analizy scenariusza alternatywnego wynika, że bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaaby zrealizowana w innym miejscu (scenariusz 2), które należy do tego samego rynku geograficznego pod względem danego produktu, oraz jeśli pomoc jest proporcjonalna, ewentualne skutki pod względem nadwyżki produkcyjnej lub znacznej władzy rynkowej byłyby zasadniczo takie same, bez względu na przyznanie pomocy. W takim przypadku pozytywne skutki pomocy prawdopodobnie zrównoważą ograniczony negatywny wpływ na konkurencję. Jednak jeżeli ww. alternatywna lokalizacja znajduje się na terenie EOG, zaniepokojenie Urzędu budzą w szczególności negatywne skutki związane z alternatywną lokalizacją. W związku z tym, jeżeli można stwierdzić występowanie wyraźnych negatywnych skutków, o których mowa w pkt 115 i 116, pomocy nie można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, ponieważ prawdopodobieństwo, że jakkolwiek element pozytywny zrównoważy skutki negatywne, jest niewielkie.

⁽⁴¹⁾ Bariery wejścia obejmują bariery prawne (w szczególności prawa własności intelektualnej), korzyści skali i zakresu, bariery dostępu do sieci i infrastruktury. Jeśli pomoc dotyczy rynku, na którym beneficjent jest już obecny, istniejące bariery wejścia mogą wzmocnić potencjalną znaczną pozycję rynkową beneficjenta pomocy i jednocześnie wzmocnić potencjalne negatywne skutki pomocy.

⁽⁴²⁾ Jeśli na rynku obecni są silni nabywcy, prawdopodobieństwo, że beneficjent pomocy dysponujący silną pozycją rynkową podniesie ceny, jest mniejsze.

3.7.5. Programy pomocy operacyjnej

- 134) Jeśli pomoc jest konieczna i proporcjonalna do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie opisanego w podsekcji 3.2.3, negatywne skutki pomocy prawdopodobnie zostaną zrównoważone jej pozytywnymi skutkami. Jednak w niektórych przypadkach pomoc może zmienić strukturę rynku lub charakterystyczne elementy danego sektora lub danej branży, co może znacznie zakłócić konkurencję poprzez bariery wejścia lub wyjścia, efekt substytucji lub przesunięcie przepływów handlowych. W takich przypadkach negatywne skutki pomocy prawdopodobnie nie zostaną zrównoważone przez jakikolwiek skutek pozytywny.

3.8. PRZEJRZYSTOŚĆ

- 135) Państwa EFTA muszą opublikować na centralnej stronie internetowej bądź pojedynczej stronie internetowej pobierającej informacje z kilku innych stron (np. regionalnych stron internetowych) przynajmniej następujące informacje na temat zgłoszonych środków pomocy państwa: tekst zgłoszonego programu pomocy oraz przepisów wykonawczych do tego programu, organ przyznający pomoc, indywidualnych beneficjentów pomocy, kwotę pomocy na beneficjenta oraz intensywność pomocy. Wymogi te stosuje się w odniesieniu do pomocy indywidualnej przyznanej w ramach zgłoszonych programów oraz w odniesieniu do pomocy *ad hoc*. Takie informacje należy opublikować po podjęciu decyzji o przyznaniu pomocy i przechowywać przez co najmniej 10 lat, zapewniając do nich powszechny i nieograniczony dostęp ⁽⁴³⁾.

4. OCENA

- 136) Aby zagwarantować, że zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej są ograniczone, Urząd może także wymagać, by pewne programy ograniczono w czasie (zwykle do 4 lat lub mniej) oraz objęto oceną, o której mowa w pkt 27.
- 137) Oceny obejmą programy, w przypadku których prawdopodobieństwo zakłóceń jest szczególnie wysokie, tzn. które mogą doprowadzić do znacznego ograniczenia konkurencji, jeżeli ich wdrożenie nie zostanie we właściwym czasie objęte przeglądem.
- 138) Zważywszy na cele wspomnianej oceny oraz aby nie powodować w związku z nią nadmiernego obciążenia dla państw EFTA w odniesieniu do mniejszych kwot pomocy, zobowiązanie to może zostać nałożone jedynie w przypadku programów pomocy o dużym budżecie, zawierających nowatorskie elementy bądź też gdy przewiduje się istotne zmiany rynkowe, technologiczne lub regulacyjne. Ocena musi zostać przeprowadzana przez eksperta, który jest niezależny od organu przyznającego pomoc państwa, na podstawie wspólnych metod ⁽⁴⁴⁾ i podana do wiadomości publicznej. Ocenę należy przedłożyć do Urzędu w odpowiednim czasie, aby można było rozważyć ewentualne przedłużenie okresu obowiązywania programu pomocy, a w każdym razie po wygaśnięciu okresu obowiązywania programu. Dokładny zakres i metody przeprowadzania oceny zostaną określone w decyzji o zatwierdzeniu programu pomocy. We wszelkich późniejszych środkach pomocy o podobnym celu należy uwzględnić wyniki tej oceny.

5. MAPY POMOCY REGIONALNEJ

- 139) W niniejszej sekcji Urząd ustala kryteria określania obszarów spełniających warunki ustanowione w art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG. Obszary, które spełniają te warunki i które państwo EFTA chce uznać za obszary „a” lub „c”, muszą zostać zaznaczone na mapie pomocy regionalnej; przyznawanie pomocy przedsiębiorstwom z siedzibą na tych obszarach jest możliwe dopiero po zgłoszeniu ww. mapy do Urzędu i jej zatwierdzeniu przez Urząd. Mapy muszą również określać maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące na tych obszarach.

5.1. ODSETEK LUDNOŚCI KWALIFIKUJĄCY SIĘ DO OBJĘCIA POMOCĄ REGIONALNĄ

- 140) Z uwagi na fakt, że przyznawanie pomocy regionalnej jest wyłączone spod ogólnego zakazu pomocy państwa ustanowionego w art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG, Urząd Nadzoru EFTA jest zdania, że łączny odsetek ludności w obszarach objętych pomocą w państwach EFTA musi być niższy od odsetka w obszarach nieokreślonych w mapie.
- 141) W wytycznych Urzędu w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 ⁽⁴⁵⁾ odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą określono na podstawie regionów o małej gęstości zaludnienia zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG. Krajowy pułap odsetka ludności kwalifikującego się do objęcia pomocą wynosił 29,08 % w przypadku Norwegii i 31,6 % w przypadku Islandii.

⁽⁴³⁾ Informacje te powinny być regularnie aktualizowane (np. co sześć miesięcy) i udostępnione w formatach, które nie są prawnie zastrzeżone.

⁽⁴⁴⁾ Takie wspólne metody może dostarczyć Urząd.

⁽⁴⁵⁾ Dz.U. L 54 z 28.2.2008, s. 1 oraz Suplement EOG nr 11 z 28.2.2008, s. 1.

142) Państwa EFTA posiadają pewne cechy charakterystyczne, które należy uwzględnić, ustalając odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą:

- a) ze względu na względnie wysokie PKB na mieszkańca w państwach EFTA żaden region nie kwalifikuje się do odstępstwa na mocy art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG ⁽⁴⁶⁾;
- b) wiele regionów w państwach EFTA cechuje się niską gęstością zaludnienia.

Ze względu na wspomniane cechy charakterystyczne Urząd ustala odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą na podstawie regionów o małej gęstości zaludnienia, tak jak w wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 ⁽⁴⁷⁾.

Norwegia ma osiem regionów statystycznych na poziomie 3 o małej gęstości zaludnienia; w regionach tych mieszka 25,51 % ludności Norwegii. W związku z tym w przypadku Norwegii odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą na lata 2014–2020 wynosi 25,51 %.

Islandia ma w sumie dwa regiony statystyczne na poziomie 3; w jednym z nich gęstość zaludnienia jest niska. Z tym regionie mieszka 36,5 % ludności Islandii. W związku z tym w przypadku Islandii odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą na lata 2014–2020 wynosi 36,5 %.

W Liechtensteinie nie ma regionów o niskiej gęstości zaludnienia, w związku z czym nie ma też regionów kwalifikujących się do pomocy na tej podstawie.

5.2. ODSTĘPSTWO PRZEWDZIANE W ART. 61 UST. 3 LIT. a) POROZUMIENIA EOG

143) Artykuł 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG stanowi, że „pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia” może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości użycie słów „nienormalnie” oraz „poważny” w art. [107] ust. 3 lit. a) [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej] dowodzi, że wyjątek dotyczy jedynie tych obszarów, w których sytuacja gospodarcza jest szczególnie niekorzystna w porównaniu z Unią jako całością ⁽⁴⁸⁾.

144) Urząd uznaje, że warunki określone w art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG są spełnione, jeżeli mierzony według standardów siły nabywczej (SSN) produkt krajowy brutto (PKB) regionu będącego regionem statystycznym na poziomie 2 wynosi mniej niż 75 % średniej dla EOG. PKB na mieszkańca ⁽⁴⁹⁾ każdego regionu oraz średnią dla EOG stosowaną w analizie określa się poprzez odniesienie do odpowiednich oficjalnych informacji statystycznych. Jednak obecnie żaden region statystyczny na poziomie 2 w państwach EFTA nie spełnia tego warunku ⁽⁵⁰⁾. W związku z tym żaden region w państwach EFTA nie kwalifikuje się do odstępstwa przewidzianego w art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG.

5.3. ODSTĘPSTWO PRZEWDZIANE W ART. 61 UST. 3 LIT. c) POROZUMIENIA EOG

145) Artykuł 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG stanowi, że „pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem” może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości „[w]yłączenie zawarte w art. 107 ust. 3 lit. c) [...] dopuszcza rozwój pewnych obszarów bez ograniczania go uwarunkowaniami ekonomicznymi określonymi w art. 107 ust. 3 lit. a), pod warunkiem że taka pomoc »nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem«. Przepis ten uprawnia Komisję do zatwierdzania pomocy mającej na celu dalszy rozwój gospodarczy tych obszarów państw członkowskich UE, które są mniej uprzywilejowane w stosunku do średniej krajowej” ⁽⁵¹⁾. Zdaniem Urzędu analogiczne zastosowanie ma art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG.

146) W odnośnych wytycznych Komisja Europejska określiła metodę, jaka ma być stosowana w celu ustalenia odsetka ludności kwalifikującego się do objęcia pomocą w państwach członkowskich. Metoda ta obejmuje następujące etapy.

⁽⁴⁶⁾ Oznacza to, że żaden region w państwach EFTA nie spełnia przedstawionego w pkt 144 kryterium dotyczącego 75 % PKB na mieszkańca.

⁽⁴⁷⁾ Na podstawie danych Eurostatu za 2010 r.

⁽⁴⁸⁾ Wyrok w sprawie 248/84 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. 1987, s. 4036, pkt 19; wyrok w sprawie C-169/95 Hiszpania przeciwko Komisji, Rec. 1997, s. I-148, pkt 15; wyrok w sprawie C-310/99 Włochy przeciwko Komisji, Rec. 2002, s. I-2289, pkt 77.

⁽⁴⁹⁾ Niniejsze i kolejne odniesienia do PKB na mieszkańca w niniejszych wytycznych oznaczają PKB mierzone według standardów siły nabywczej (SSN).

⁽⁵⁰⁾ Jeżeli sytuacja ta ulegnie zmianie, Urząd przyjmie nowe wytyczne, uwzględniające taką modyfikację.

⁽⁵¹⁾ Wyrok w sprawie C-248/84 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. 1987, s. 4036, pkt 19.

- 147) Według wytycznych Komisji istnieją dwie kategorie obszarów „c”:
- obszary spełniające pewne wstępne warunki, które państwo członkowskie UE może w związku z tym oznaczyć jako obszary „c” bez konieczności dalszego uzasadnienia („wstępnie określone obszary »c«”);
  - obszary, które państwo członkowskie UE może wedle własnego uznania oznaczyć jako obszary „c”, pod warunkiem że wykaże, iż obszary te spełniają pewne kryteria społeczno-ekonomiczne („nieokreślone z góry obszary »c«”).
- 148) Zgodnie z wytycznymi Komisji odsetek ludności w obszarze „c” określa się na podstawie specjalnej metody przedstawionej w sekcji 5.3.1 tych wytycznych. Metoda ta zakłada, że były obszary „a” z okresu 2011–2013 oraz obszary słabo zaludnione uznaje się za wstępnie określone obszary „c”. Ponieważ w ww. okresie państwa EFTA nie miały żadnych regionów „a”, kategoria ta obejmuje wyłącznie obszary słabo zaludnione.

5.3.1. Wstępnie określone obszary „c”

- 149) W przypadku obszarów słabo zaludnionych państwo EFTA powinno zasadniczo oznaczyć regiony statystyczne na poziomie 2, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 8 mieszkańców na km², lub regiony statystyczne na poziomie 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańców na km². Państwo EFTA może jednak oznaczyć części regionów statystycznych na poziomie 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km², lub inne obszary przyległe sąsiadujące z tymi regionami statystycznymi na poziomie 3, pod warunkiem że gęstość zaludnienia w oznaczonych obszarach wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km² oraz że ich oznaczenie nie przekracza specjalnego przydziału odsetka ludności w obszarze „c”, o którym mowa w pkt 142. W przypadku obszarów bardzo słabo zaludnionych państwo EFTA może oznaczyć części regionów statystycznych na poziomie 2 w przypadku Norwegii i na poziomie 3 w przypadku Islandii, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 8 mieszkańca na km², lub inne obszary przyległe sąsiadujące z tymi regionami statystycznymi, pod warunkiem że gęstość zaludnienia w oznaczonych obszarach wynosi poniżej 8 mieszkańca na km² oraz że ich oznaczenie nie przekracza specjalnego przydziału odsetka ludności w obszarze „c”, o którym mowa w pkt 142.

5.3.2. Nieokreślone z góry obszary „c”

- 150) Zdaniem Urzędu kryteria stosowane przez państwa EFTA do oznaczania nieokreślonych z góry obszarów „c” powinny odzwierciedlać różnorodność sytuacji, w których można uzasadnić przyznanie pomocy regionalnej. Kryteria te powinny zatem uwzględniać pewne problemy społeczno-ekonomiczne, geograficzne lub strukturalne, które prawdopodobnie występują w obszarach „c”, oraz powinny stanowić wystarczające zabezpieczenie tego, że pomoc regionalna nie zmieni warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- 151) Państwo EFTA może więc oznaczyć jako obszary „c” nieokreślone z góry obszary „c” określone na podstawie następujących kryteriów:
- kryterium 1: obszary przyległe, zamieszkałe przez co najmniej 100 000 mieszkańców⁽⁵²⁾, położone w regionach statystycznych na poziomie 2 lub 3, w których:
    - PKB na mieszkańca jest równe średniej dla UE-27 lub niższe, lub
    - stopa bezrobocia wynosi 115 % średniej krajowej lub więcej⁽⁵³⁾;
  - kryterium 2: regiony statystyczne na poziomie 3, zamieszkałe przez mniej niż 100 000 mieszkańców, w których:
    - PKB na mieszkańca jest równe średniej dla UE-27 lub niższe, lub
    - stopa bezrobocia wynosi 115 % średniej krajowej lub więcej;

⁽⁵²⁾ Próg liczby mieszkańców obniża się do 50 000 mieszkańców dla państw EFTA, w których odsetek ludności objętej pomocą w nieokreślonych z góry obszarach „c” wynosi poniżej 1 mln mieszkańców, lub do 10 000 mieszkańców dla państw EFTA, w których całkowita liczba mieszkańców wynosi poniżej 1 mln.

⁽⁵³⁾ W przypadku bezrobocia obliczenia należy opierać na regionalnych danych opublikowanych przez krajowy urząd statystyczny, korzystając ze średnich za ostatnie trzy lata, za które takie dane są dostępne (w momencie zgłaszania mapy pomocy regionalnej). Jeżeli w niniejszych wytycznych nie określono inaczej, na tej podstawie oblicza się stopę bezrobocia w stosunku do średniej krajowej.

- c) kryterium 3: wyspy lub obszary przyległe charakteryzujące się podobnym odizolowaniem geograficznym (np. półwyspy i obszary górskie), w których:
- PKB na mieszkańca jest równe średniej dla UE-27 lub niższe ⁽⁵⁴⁾, lub
  - stopa bezrobocia wynosi 115 % średniej krajowej lub więcej ⁽⁵⁵⁾, lub
  - mieszka poniżej 5 000 osób;
- d) kryterium 4: regiony statystyczne na poziomie 3 lub części regionów statystycznych na poziomie 3 stanowiące obszary przyległe, które sąsiadują z obszarem „a” lub mają wspólną granicę lądową z krajem nienależącym do EOG lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA);
- e) kryterium 5: obszary przyległe, zamieszkałe przez przynajmniej 50 000 mieszkańców ⁽⁵⁶⁾, w których zachodzą poważne zmiany strukturalne lub które przeżywają poważne względne trudności, pod warunkiem że obszary te nie są położone w regionach statystycznych na poziomie 3 lub obszarach przyległych spełniających warunki wystarczające do oznaczenia ich jako obszary wstępnie określone lub zgodnie z kryteriami 1–4 ⁽⁵⁷⁾.
- 152) Na potrzeby stosowania kryteriów, o których mowa w pkt 151, pojęcie obszarów przyległych odnosi się do całych obszarów lokalnej jednostki administracyjnej 2 (LAU 2) ⁽⁵⁸⁾ lub do grupy całych obszarów LAU 2 ⁽⁵⁹⁾. Grupę obszarów LAU 2 uznaje się za obszar przyległy, jeśli każdy z obszarów w grupie ma wspólną granicę administracyjną z innym obszarem w grupie ⁽⁶⁰⁾.
- 153) To, czy każde państwo EFTA przestrzega dopuszczalnych wartości odsetka ludności, ustala się na podstawie najnowszych danych o całkowitej liczbie mieszkańców w danych obszarach publikowanych przez krajowe urzędy statystyczne.

5.4. MAKSYMALNE POZIOMY INTENSYWNOŚCI POMOCY OBOWIĄZUJĄCE W ODNIESIENIU DO REGIONALNEJ POMOCY INWESTYCYJNEJ

- 154) Intensywność pomocy w obszarach „c” nie może przekraczać:
- a) 15 % ekwiwalentu dotacji brutto na obszarach słabo zaludnionych oraz na obszarach (regionach statystycznych na poziomie 3 lub w częściach takich regionów), które mają wspólną granicę lądową z krajem nienależącym do EOG lub EFTA;
  - b) 10 % w nieokreślonych z góry obszarach „c”.

5.4.1. Zwiększone intensywności pomocy dla MŚP

- 155) Maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w pkt 154 można zwiększyć o maksymalnie 20 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw lub o maksymalnie 10 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw ⁽⁶¹⁾.

5.5. ZGŁOSZENIE I ZADEKLAROWANIE ZGODNOŚCI

- 156) Po przyjęciu niniejszych wytycznych każde państwo EFTA powinno zgłosić Urzędowi pojedynczą mapę pomocy regionalnej, obowiązującą w dniach od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. Każde zgłoszenie powinno zawierać informacje określone w formularzu znajdującym się w załączniku III.

⁽⁵⁴⁾ W celu ustalenia, czy PKB na mieszkańca na takich wyspach lub obszarach przyległych jest równe średniej UE-27 lub od niej niższe, państwa EFTA mogą korzystać z danych krajowych urzędów statystycznych lub innych uznanych źródeł.

⁽⁵⁵⁾ W celu ustalenia, czy stopa bezrobocia na takich wyspach lub obszarach przyległych wynosi 115 % średniej krajowej lub więcej, państwa EFTA mogą korzystać z danych krajowych urzędów statystycznych lub innych uznanych źródeł.

⁽⁵⁶⁾ Próg liczby mieszkańców obniża się do 25 000 mieszkańców dla państw EFTA, w których liczba ludności objętej pomocą w nieokreślonych z góry obszarach „c” wynosi poniżej 1 mln mieszkańców, lub do 10 000 mieszkańców dla państw EFTA, w których całkowita liczba mieszkańców wynosi poniżej 1 mln, lub do 5 000 mieszkańców dla wysp lub obszarów przyległych charakteryzujących się podobnym odizolowaniem geograficznym.

⁽⁵⁷⁾ Do celów stosowania kryterium 5 państwa EFTA muszą wykazać, że obowiązujące warunki zostały spełnione, porównując sytuację na przedmiotowych obszarach z sytuacją na innych obszarach tego samego państwa EFTA lub w innych państwach EFTA w oparciu o wskaźniki społeczno-ekonomiczne dotyczące statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw, rynków pracy, rachunków gospodarstw domowych, edukacji, lub w oparciu o inne podobne wskaźniki. W tym celu państwo EFTA może powołać się na dane dostarczone przez krajowy urząd statystyczny lub inne uznane źródło.

⁽⁵⁸⁾ Państwo EFTA może odnieść się do obszarów LAU 1 zamiast do obszarów LAU 2, jeżeli obszary LAU 1 są zamieszkałe przez mniejszą liczbę ludności niż obszar LAU 2, do którego należą.

⁽⁵⁹⁾ Państwo EFTA może jednak oznaczyć części obszaru LAU 2 (lub obszaru LAU 1), jeżeli liczba ludności danego obszaru LAU przekracza minimum wymagane dla obszarów przyległych zgodnie z kryterium 1 lub 5 (uwzględniając obniżone progi liczby mieszkańców dla tych kryteriów), a liczba ludności części tego obszaru LAU stanowi co najmniej 50 % minimum wymaganego zgodnie z odpowiednim kryterium.

⁽⁶⁰⁾ W przypadku wysp granice administracyjne obejmują granice morskie z innymi jednostkami administracyjnymi danego państwa EFTA.

⁽⁶¹⁾ Zwiększonych intensywności pomocy dla MŚP nie stosuje się do pomocy przyznawanej na duże projekty inwestycyjne.

- 157) Urząd analizuje każdą zgłoszoną mapę pomocy regionalnej na podstawie niniejszych wytycznych i przyjmuje decyzję zatwierdzającą mapę pomocy regionalnej dla danego państwa EFTA. Wszystkie mapy pomocy regionalnej są publikowane w Dzienniku Urzędowym i Suplemencie EOG oraz stanowią integralną część niniejszych wytycznych,

5.6. ZMIANY

5.6.1. REZERWA ODSETKA LUDNOŚCI

- 158) Państwo EFTA może z własnej inicjatywy podjąć decyzję o utworzeniu swojej rezerwy odsetka ludności objętego pomocą, stanowiącej różnicę między pułapem odsetka ludności dla tego państwa EFTA, ustalonym przez Urząd ⁽⁶²⁾, a odsetkiem stosowanym do obszarów „c” oznaczonych w jego mapie pomocy regionalnej.
- 159) Jeśli państwo EFTA zdecydowało się utworzyć taką rezerwę, w każdej chwili może ją wykorzystać, aby dodać do swojej mapy nowe obszary „c”, aż do osiągnięcia pułapu odsetka ludności dla tego państwa. W tym celu państwo EFTA może powołać się na najnowsze dane społeczno-ekonomiczne dostarczone przez Eurostat lub przez krajowy urząd statystyczny lub inne uznane źródło. Liczbę ludności zamieszkującej obszary „c” należy obliczać na podstawie danych o ludności stosowanych do utworzenia pierwotnej mapy.
- 160) Państwo EFTA musi zgłosić Urzędowi każdy zamiar wykorzystania swojej rezerwy odsetka ludności do dodania nowych obszarów „c” przed wprowadzeniem takich zmian w życie.

5.6.2. Przegląd śródkresowy

- 161) W razie konieczności Urząd przeprowadzi przegląd śródkresowy w tym samym czasie co Komisja Europejska w czerwcu 2016 r. w celu ustalenia, czy istnieją inne obszary, które mogą kwalifikować się do pomocy regionalnej na mocy art. 61 ust. 1 lit. a) Porozumienia EOG, oraz określenia poziomu intensywności pomocy odpowiadającego ich PKB na mieszkańca.

6. ZASTOSOWANIE ZASAD DOTYCZĄCYCH POMOCY REGIONALNEJ

- 162) Urząd przedłuża okres obowiązywania wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 ⁽⁶³⁾ oraz kryteriów dotyczących szczegółowej oceny pomocy regionalnej dla dużych projektów inwestycyjnych ⁽⁶⁴⁾ do dnia 30 czerwca 2014 r.
- 163) Mapy pomocy regionalnej zatwierdzone na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 tracą moc z dniem 31 grudnia 2013 r. Sześciomiesięczny okres przejściowego ustanowionego w art. 44 ust. 3 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych ⁽⁶⁵⁾ nie stosuje się więc do programów pomocy regionalnej wdrażanych na mocy ww. rozporządzenia. Aby przyznać pomoc regionalną po dniu 31 grudnia 2013 r. na podstawie istniejących programów objętych wyłączeniem grupowym, państwa EFTA powinny odpowiednio wcześniej zgłosić przedłużenie map pomocy regionalnej, aby umożliwić Urzędowi zatwierdzenie przedłużenia map przed dniem 31 grudnia 2013 r. Programy zatwierdzone na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2007–2013 zasadniczo tracą moc z końcem 2013 r., jak określono w odpowiedniej decyzji Urzędu. Przedłużenie takich programów musi zostać odpowiednio wcześniej zgłoszone do Urzędu.
- 164) Urząd stosuje zasady określone w niniejszych wytycznych do oceny zgodności z rynkiem wewnętrznym całej pomocy regionalnej, która ma zostać przyznana po dniu 30 czerwca 2014 r. Pomoc regionalna przyznana niezgodnie z prawem bądź pomoc regionalna, która ma zostać przyznana po dniu 31 grudnia 2013 r. i przed dniem 1 lipca 2014 r., zostanie oceniona zgodnie z wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013.

⁽⁶²⁾ Zob. pkt 142.

⁽⁶³⁾ Dz.U. L 54 z 28.2.2008, s. 1 oraz Suplement EOG nr 11 z 28.2.2008, s. 1. Dokument dostępny na stronie: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁴⁾ Dz.U. L 206 z 2.8.2012, s. 13 oraz Suplement EOG nr 42 z 2.8.2012, s. 1. Dokument dostępny na stronie: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁶⁵⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3), włączone do załącznika XV Porozumienia EOG, pkt 1j, decyzją nr 120/2008 (Dz.U. L 339 z 18.12.2008, s. 111 i Suplement EOG nr 79 z 18.12.2008, s. 20), która weszła w życie w dniu 8 listopada 2008 r.

- 165) Z uwagi na fakt, że zgłoszenia programów pomocy regionalnej lub środków pomocy, które mają być przyznane po dniu 30 czerwca 2014 r., muszą być zgodne z mapą pomocy regionalnej, nie można ich uznać za kompletne do czasu przyjęcia przez Urząd decyzji zatwierdzającej mapę pomocy regionalnej dla danego państwa EFTA zgodnie z ustaleniami przedstawionymi w podsekcji 5.5. Urząd nie będzie zatem zasadniczo rozpatrywać zgłoszeń programów pomocy regionalnej, które mają obowiązywać po dniu 30 czerwca 2014 r., ani zgłoszeń pomocy indywidualnej, która ma być przyznana po tym dniu, do czasu przyjęcia decyzji zatwierdzającej mapę pomocy regionalnej dla danego państwa EFTA.
- 166) Urząd uważa, że wdrożenie niniejszych wytycznych doprowadzi do istotnych zmian w zasadach dotyczących pomocy regionalnej w całym EOG. Ponadto, w świetle zmienionych warunków ekonomicznych i społecznych w EOG, wydaje się, że konieczne jest przeprowadzenie przeglądu i sprawdzenie, czy wszystkie programy pomocy regionalnej, w tym także programy pomocy inwestycyjnej i programy pomocy operacyjnej, są nadal zasadne i skuteczne.
- 167) W związku z powyższym Urząd proponuje państwom EFTA następujące odpowiednie środki, zgodnie z art. 1 ust. 1 części I protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale:
- państwa EFTA muszą ograniczyć stosowanie wszystkich istniejących programów pomocy regionalnej, które nie wchodzą w zakres rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, oraz wszystkich map pomocy regionalnej do pomocy, która ma zostać przyznana w dniu lub przed dniem 30 czerwca 2014 r.;
  - państwa EFTA muszą zmienić wszelkie inne obowiązujące programy pomocy horyzontalnej przewidujące specjalne traktowanie pomocy na projekty w obszarach objętych pomocą, aby zapewnić zgodność pomocy, która ma być przyznana po dniu 30 czerwca 2014 r., z mapą pomocy regionalnej obowiązującą w dniu przyznania pomocy;
  - państwa EFTA powinny potwierdzić swoją zgodę na powyższe propozycje do dnia 31 grudnia 2013 r.

7. SPRAWOZDANIA I MONITOROWANIE

- 168) Zgodnie z art. 21 części II protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale w związku z art. 5 i 6 decyzji nr 195/04/COL państwa EFTA muszą składać do Urzędu sprawozdania roczne.
- 169) Państwa EFTA przekazują Urzędowi informacje dotyczące każdego przypadku przyznania w ramach programu pomocy indywidualnej przekraczającej 3 mln EUR, w formie określonej w załączniku IV, w terminie 20 dni roboczych od dnia przyznania pomocy.
- 170) Państwa EFTA prowadzą szczegółową dokumentację dotyczącą wszystkich środków pomocy. Dokumentacja powinna zawierać wszelkie informacje niezbędne do określenia, czy spełniono wszystkie warunki dotyczące kosztów kwalifikowalnych i maksymalnych intensywności pomocy. Dokumentację należy przechowywać przez 10 lat od daty przyznania pomocy i na żądanie przekazać ją do Urzędu.

8. PRZEGLĄD

- 171) Urząd może w każdej chwili podjąć decyzję o zmianie niniejszych wytycznych, jeśli okaże się to konieczne z przyczyn związanych z polityką konkurencji, w celu uwzględnienia innych dziedzin polityki EOG i zobowiązań międzynarodowych bądź też z innych uzasadnionych powodów.
-

ZAŁĄCZNIK I

FORMULARZ INFORMACJI NA TEMAT REGIONALNYCH MAP POMOCY

- 1) Państwa EFTA muszą przekazać informacje dla wszystkich (w stosownych przypadkach) poniższych kategorii proponowanych do wyznaczenia:
  - obszary słabo zaludnione,
  - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 1,
  - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 2,
  - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 3,
  - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 4,
  - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 5.
- 2) W ramach wszystkich kategorii zainteresowane państwa EFTA muszą podać następujące informacje dla każdego zaproponowanego obszaru:
  - określenie obszaru (przy wykorzystaniu kodu regionu statystycznego na poziomie 2 lub poziomie 3, kodu LAU 2 lub LAU 1 obszarów, które tworzą obszar przyległy, lub innego oficjalnego określenia danych jednostek administracyjnych),
  - proponowaną intensywność pomocy w obszarze na lata 2014–2020 (wskazując, w stosownych przypadkach, wszelki wzrost intensywności pomocy zgodnie z pkt 155),
  - całkowitą liczbę mieszkańców w danym obszarze zgodnie z pkt 153.
- 3) W przypadku obszarów słabo zaludnionych oraz nieokreślonych z góry obszarów wyznaczonych w oparciu o kryteria 1–5 państwa EFTA muszą przedstawić odpowiednie dowody na to, że spełnione zostały wszystkie stosowne warunki określone w pkt 149 oraz 151–153.

ZAŁĄCZNIK II

DEFINICJA SEKTORA ŻELAZA I STALI

Do celów niniejszych wytycznych „sektor żelaza i stali” oznacza wszelką działalność związaną z produkcją jednego lub więcej następujących produktów:

- a) surówka i stopy żelaza: surówka do produkcji stali, surówka odlewnicza i inna surówka, surówka zwierciadlista oraz stal żelazowo-manganowa wysokowęglowa, bez innych stopów żelaza;
- b) produkty z żelaza surowe lub półprodukty, stal węglowa lub stal specjalna: stal ciekła odlewana lub nieodlewana we wlewki, wraz z wlewkami do kucia, półprodukty: szerokie zwoje walcowane na gorąco, z wyjątkiem produkcji stali ciekłej do odlewów z małych i średnich odlewni;
- c) obrabiane na gorąco produkty z żelaza, stal węglowa lub stal specjalna: szyny, podkłady, nakładki stykowe, podkłady pod szyny, dwuteowniki, kształtowniki o dużym przekroju 80 mm i więcej, kształtowniki grodzicowe, pręty i kształtowniki o przekroju do 80 mm i elementy płaskie do 150 mm, walcówka, rury o przekroju okrągłym i prostokątnym, taśmy i blachy walcowane na gorąco (wraz z taśmą rurową), blacha gruba walcowana na gorąco (powleczona lub nie), blacha cienka i gruba o grubości 3 mm i więcej, uniwersalna blacha gruba o grubości 150 mm i więcej, z wyjątkiem drutu i wyrobów z drutu, prętów ciągniętych i szlifowanych lub polerowanych oraz odlewów żeliwnych;
- d) produkty wykończone na zimno: blacha biała, blacha biała matowa, blacha czarna, blacha ocynkowana, inne blachy powlekane, blacha walcowana na zimno, blacha elektrotechniczna i taśma na blachę białą, blacha gruba walcowana na zimno, w zwojach i w pasach;
- e) rury: wszystkie rury stalowe bez szwu, rury stalowe spawane o przekroju większym niż 406,4 mm.

ZAŁĄCZNIK II a)

DEFINICJA SEKTORA WŁÓKIEN SYNTETYCZNYCH

Do celów niniejszych wytycznych „sektor włókien syntetycznych” oznacza:

- a) ekstruzję/teksturyzację wszystkich głównych rodzajów włókien oraz przędzy na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, niezależnie od ich zastosowania końcowego; lub
- b) polimeryzację (w tym także polikondensację), gdy stanowi ona integralny element ekstruzji na poziomie wykorzystywanych urządzeń; lub
- c) każdy dodatkowy proces związany z jednoczesną instalacją mocy produkcyjnych do ekstruzji/teksturyzacji przez przyszłego beneficjenta lub przez inne przedsiębiorstwo z grupy, do której należy beneficjent, który to proces, w ramach danej działalności gospodarczej, jest zintegrowany z taką zdolnością produkcyjną na poziomie wykorzystywanych urządzeń.

ZAŁĄCZNIK III

FORMULARZ WNIOSKU O REGIONALNĄ POMOC INWESTYCYJNĄ

1. Informacje dotyczące beneficjenta pomocy:

- nazwa, adres siedziby głównej, główny sektor działalności (kod NACE),
- oświadczenie, że przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie pomocy na ratowanie i restrukturyzację,
- oświadczenie dotyczące pomocy (zarówno *de minimis*, jak i pomocy państwa) już otrzymanej na inne projekty w ciągu ostatnich 3 lat dla tego samego regionu statystycznego na poziomie 3, w którym będzie zlokalizowana nowa inwestycja, oświadczenie dotyczące pomocy regionalnej, którą ten sam projekt już otrzymał lub ma otrzymać od innych organów przyznających pomoc,
- oświadczenie dotyczące zamknięcia przez przedsiębiorstwo takiej samej lub podobnej działalności w EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających datę niniejszego wniosku o pomoc,
- oświadczenie dotyczące tego, czy w momencie składania wniosku o pomoc przedsiębiorstwo ma zamiar zamknąć taką działalność w okresie dwóch lat od zakończenia subsydiowanej inwestycji.

2. Informacje o rodzaju projektu/działalności mającym otrzymać wsparcie:

- krótki opis projektu/działalności,
- krótki opis oczekiwanego pozytywnego wpływu na dany obszar (np. liczba utworzonych lub ochronionych miejsc pracy, działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna, działalność szkoleniowa, utworzenie zgrupowania),
- odpowiednia podstawa prawna (krajowa, EOG lub obie),
- planowany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu/działalności,
- lokalizacja(-e) projektu.

3. Informacja na temat finansowania projektu/działalności:

- inwestycje i inne koszty z nim powiązane, ocena kosztów i korzyści zgłoszonych środków pomocy,
- koszty kwalifikowalne ogółem
- kwota pomocy niezbędna do przeprowadzenia projektu/rozpoczęcia działalności,
- intensywność pomocy.

4. Informacja dotyczące konieczności pomocy i oczekiwanego wpływu:

- krótkie wyjaśnienie konieczności pomocy i jej wpływu na decyzję o podjęciu inwestycji i decyzję dotyczącą lokalizacji; Należy podać alternatywną inwestycję lub lokalizację w przypadku braku pomocy.
- oświadczenie o braku nieodwołalnej zgody między beneficjentem a wykonawcami co do realizacji projektu.

ZAŁĄCZNIK IV

FORMULARZ DO PRZEKAZYWANIA INFORMACJI DO URZĘDU ZGODNIE Z PKT 169

Oznaczenie środka pomocy		
Państwo EFTA		
Organ przyznający pomoc	Nazwa	
	Adres internetowy	
Nazwa beneficjenta, numer VAT oraz grupa, do której należy		
Rodzaj beneficjenta	MŚP	
	Duże przedsiębiorstwo	
Region, w którym prowadzona jest inwestycja/działalność	Nazwa regionu (region statystyczny⁽¹⁾)	Status pomocy regionalnej⁽²⁾
	Sektor(-y) gospodarki, w którym(-ych) beneficjent prowadzi działalność	
Element pomocy, wyrażony jako pełna kwota w walucie krajowej⁽³⁾		
Instrument pomocy⁽⁴⁾	Dotacja/Dotacja na spłatę odsetek	
	Pożyczka/Zaliczki zwrotne/Dotacja podlegająca zwrotowi	
	Gwarancja (w stosownych przypadkach z odniesieniem do decyzji Urzędu⁽⁵⁾)	
	Korzyść podatkowa lub zwolnienie podatkowe	
	Inne (proszę określić)	
Data przyznania pomocy	dd.mm.rrrr	
Cel pomocy		
Podstawa prawna, w tym przepisy wykonawcze i, w stosownych przypadkach, program na mocy którego przyznawana jest pomoc		

⁽¹⁾ Zazwyczaj region określa się na poziomie 2.

⁽²⁾ Artykuł 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG (status „A”), art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG (status „C”), obszary nieobjęte wsparciem, tj. niekwalifikujące się do pomocy regionalnej (status „N”).

⁽³⁾ Ekwiwalent dotacji brutto lub – dla programów pomocy na finansowanie ryzyka – wysokość inwestycji publicznych.

⁽⁴⁾ Jeżeli pomoc przyznawana jest za pośrednictwem kilku instrumentów pomocy, należy podać kwotę pomocy z podziałem na poszczególne instrumenty.

⁽⁵⁾ W stosownych przypadkach z odesłaniem do decyzji Urzędu zatwierdzającej metodę obliczania ekwiwalentu dotacji brutto.